

tribuna

LIST SLOVENSКИH ŠTUDENTOV

LETO XIV.

Ljubljana, 1. aprila 1964.

Štev. 11

Vsem brigadirkam in brigadirjem, udeležencem delovnih akcij v preteklosti in pa tistim, ki se nameravajo vključiti v brigadirsko življenje letos, čestitamo ob 1. aprilu, dnevu mladinskih delovnih brigad!

AKCIJA 1964

Lani je mladina Jugoslavije dogradila cesto Bratstva in enotnosti. Cesta Bratstva in enotnosti — velik delovni uspeh mladih generacij — pa je le del velikega cestnega kroga, ki ga na obmorski strani Jugoslavije dopolnjuje jadranska magistrala. Letos se boj za nove kilometre nadaljuje na jadranski magistrali.

Od Ljubljane, Reke pa do Splita je jadranska magistrala v glavnem zgrajena. Dograditi je treba le še nekaj kilometrov med Rogoznico in Sibenikom in most čez morje pri Sibeniku. Težišče letošnje obmorske gradnje je med Splitom in Dubrovnikom. Čez zaliv Dubrovačke reke je treba zgraditi tretji veliki »morski most«. Četrti, največji med njimi, bo zgrajen preko ožine Veriga v Boki Kotorski. Letos bo končana tudi cesta iz Hercegnovega proti Budvi in Petrovcu. Tu pa se tudi konča obmorski del »Sinje ceste«, kakor so že imenovali ta del jadranske magistrale.

Iz Petrovca, čez Skadarsko jezero, skozi Titograd vse do Kolašina je celinski del jadranske magistrale že dograjen. Nadaljevanje gradnje od Bijelog polja proti gorovju do Ivangrada in skozi sotesko ob zgornjem toku reke Ibar bo zahtevalo novih velikih delovnih naporov. Od Kosovske Mitrovice do Prištine in naprej do Uroševca je cesta že speljana. Ostane le še težak teren Kačaničke soteske med Uroševcem in Skopjem. Ta del mora biti dograjen do maja 1965. S tem pa bo tudi sklenjen asfaltni in betonski krog, ki bo predstavljal arterijo našega cestnega prometa.

Sredi aprila bo mladina pričela z gradnjo šestega odseka jadranske magistrale. Gradila bo majhen del poti, trasa je dolga le 47 kilometrov. Kilometri med Kolašinom in Ribarevino, vasico nedaleč od Bijelog polja, bodo v resnici mnogo daljši. Sedem metrov široka cesta si bo utrla pot po težkem terenu tam, koder je reka Tara najbolj bučna in soteska Lima najožja. V šestih mladinskih naseljih se bo aprila zbralo 12 kmečko-delavskih brigad.

Do novembra bo pri gradnji sodelovalo 170 brigad (20.000 brigadirjev). Pri letošnji akciji bodo sodelovale študentske in dijaške brigade (16.000 brigadirjev) v poletnih mesecih. Med njimi bo tudi 600 brigadirjev iz tujine, ki bodo, za razliko od prejšnjih let, razdeljeni med študentske in dijaške brigade. Brigadirji bodo na cesti zgradili šest mostov in več predorov.

Kaj bomo letos gradili študenti ljubljanske univerze? V juliju bo na avtocesti

v Crni gori ena naša brigada s 120 brigadirji. V juliju in avgustu bosta dve brigadi po 70 brigadirjev dokončali gradnjo rekreacijskega centra ljubljanskih študentov v Ankaranu. M. Černetič

PO DRUGEM RAZGOVORU NA EKONOMSKI FAKULTETI

Nekatera nesprijemljiva stališča

Preteklo sredo se je na ekonomski fakulteti nadaljeval razgovor »O vlogi intelektualca v naši družbi«, ki ga je ideološka komisija FO ZSJ po besedah napovedovalca organizirala z namenom, da bi študentje spoznali stališča posameznih revij do vprašanja vloge inteligence, čeprav je Vladimir Kavčič že na prvem razgovoru izjavil, da govori zgolj v svojem imenu in sta se mu tokrat pridružila še Dušan Pirjevec in Niko Grafenauer, uredništvi Naših razgledov in Teorije in prakse pa sta s pismeno obrazložitvijo odklonili udeležbo (obe pismi glej na 5. strani!).

Razgovor se je nadaljeval zato, da bi lahko obdelali vrsto še na prvem razgovoru zastavljenih vprašanj, ki pa so daleč presegle temo razgovora. (To vsekakor kaže, da se študentje zanimamo za vsa važnejša družbena vprašanja, ki bi jih bilo treba čimprej zajeti v delo fakultetnih svobodnih kateder in centralne tribune »Čas in svet«. Morda ne bi bilo odveč, da bi programski svet tribune »Čas in svet« dal pobudo za vskladitev njihovih programov in obenem za dogovor, kje in s katerimi ljudmi oziroma inštitucijami bi bilo najprimerneje organizirati razprave o posameznih temah, da bi bile ne samo kritične, ampak tudi argumentirane in plodne.

Tako se je celoten razgovor sukal predvsem samo okoli prvega vprašanja o stop-

Nadaljevanje na 2. strani

ALI RES PODRAŽITEV V ŠTUDENSKIH DOMOVH IN MENZAH?

Glavna študentska domova in menzi v študentskem naselju in Akademskem kolegiju sta v huda krizi. Vzrok je nasprotje med principom samofinanciranja in ekonomskih cen v študentskih domovih in menzah in nizkimi dohodki (štipendijam) študentov, ki stanujejo ali se hranijo v SN ali AK. Nizki dohodki študentov namreč očitno onemogočajo, da bi se na študente prevahili močno povečani izdatki domov in menz.

Te stroške bi domovi delno krili s povečano turistično dejavnostjo med počitnicami, v SN pa tudi s povečanjem številca obrokov, a kaj, ko se nov študentski dom gradi na posem drugem koncu Ljubljane, v Ilirski ulici in je samo SN precej na periferiji. Ali naj izgubljajo študentje dvakrat na dan čas s hojo ali pa naj gradimo v Ilirski ulici posebno menzo in nastavimo posebno upravno osebje? Ali naj podražimo sta-

narino in hrano? In kdaj bomo izboljšali hrano? Kdaj bomo začeli graditi nove domove za študente, ki nimajo sredstev, da bi plačevali za privatne sobe po 5000 din in več, domove za generacije, ki bodo v naslednjih letih prišle iz srednjih šol študirat v Ljubljano, za tiste, ki se stiskajo po trije in več v sobah zasebnikov, v AK in SN brez osnovnih pogojev za študij? Kdaj...?

Čemu se obotavljamo? Ali res ne vidimo, da na eni strani dopuščamo pomanjkanje, na drugi pa beremo o nameravanih podiranjih zgradb na Prulah in gledamo zidanje stolpnic za republiške državne in gospodarske organe na nekdanjem nunskem vrtu, ki bodo stale mnoge milijarde in milijarde itd... Ali ne tvorijo ta sredstva iz enega in istega žepa, v katerega prispevajo naši starši? Ali ne moremo doseči smotrnejšo uporabo družbenih sredstev?

OST TEDNA

Nekatera nesprejemljiva stališča

Nadaljevanje s 1. strani

nji in možnosti komunikativnosti pri nas, pa niti tega ni mogel dobro pojasniti, kar je bilo že zaradi tako omejenega kroga sodelujočih deloma moč pričakovati. Glavni razlog pa je bil verjetno v tem, da so nekateri povabljeni to vprašanje pojasnjevali predvsem s svojimi splošnimi pogledi na organizacijo in strukturo družbe, ki pa jih del prisotne publike ni hotel kar a priori sprejeti, jih je skušal z vprašanji razjasniti ter je tudi polemiziral z njimi. Žal pa je običnost včasih ponovno pokazalo precej nestrpen odnos do nasprotnih mišljenj (čeprav so bila nekatera vprašanja in stališča res nekoliko primitivna in dogmatska), tako da se je včasih človek moral vprašati, ali je tak razgovor namenjen razčiščevanju stališč in izmenjavi mnenj ali nekritičnemu forsiranju zgolj določenih stališč. Značilnost teh stališč je bila zlasti v tem, da so, namesto da bi poudarjala enotnost interesov vseh delovnih ljudi Jugoslavije v bistvenih vprašanjih nadaljnega socialističnega razvoja, na osnovi česar obstajajo in delujejo ZK in druge družbeno-politične organizacije, govorila predvsem o različnih potrebah in interesih ljudi in grupacij na današnji stopnji družbenega razvoja, kar naj bi nakovalo ustanovitve oz. priznanje še drugih družbenih subjektov na osnovi teh potreb in interesov ter seveda možnosti tudi njihovega vpliva na komunikacije.

Nekateri zagovorniki teh stališč so na podlagi tega ugotovili, da tudi vodilna vloga ZK ni več potrebna.

Tu pa se moramo seveda vprašati, ali je tako imenovana konstituiranost naše družbe (ustava, samoupravljanje) res že zadosten razlog, da nam ni več potrebna vodilna vloga ZK. To bi namreč pomenilo, da že ta konstituiranost sama po sebi (kljub obstoju družbenih protislovij, zlasti tistih v materialni bazi) zagotavlja najhitrejši in najskladnejši razvoj, kar pa je nerealno.

Organizirana idejno-usmerjevalna sila, ki na demokratičen način oblikuje enotna gledišča o bistvenih vprašanjih razvoja socializma kakor tudi o vseh vprašanjih, katerih ureditev zagotavlja uresničenje dolgoročnih smotrov socialističnega družbenega razvoja (osnovne smernice za predkonkresno aktivnost ZKJ), je torej nedvomno še potrebna, pri čemer pa je treba poudariti še dvoje: 1. da posveča ZK vse večji poudarek tudi razvoju notranje partijske demokracije, predvsem široki obravnavi in tudi posvetovanju komunistov z vsemi delovnimi ljudmi pred sprejemanjem stališč in 2. da komunisti teh stališč ne smejo dirigirati, ampak z argumentirano

borbo mnenj ustvarjati enotnost vseh delovnih ljudi ob bistvenih vprašanjih.

Kdo ima interes, da zaradi ostalih potreb in interesov skuša ločevati ljudi in družbo na posebne subjekte in »delovne grupacije«, ko vendar vsj skušamo preko obstoječega družbeno-političnega mehanizma ravno vsklajevati osebne in družbene interese, je pa še nadalje vprašanje, ki pa je ostalo brez jasnega odgovora. Ali gre tu za namerno nejasnost ali zgolj za zmedene koncepcije ali še za kaj drugega, je seveda samo na osnovi bežnih zapiskov in vtisov z razgovora težko reči. Vsekakor je naš sistem dovolj širok, da se lahko vse potrebe in interese, ki so v skladu z osnovno smerjo našega družbenega razvoja, uveljavijo v njem ob podpori družbeno-političnih organizacij že enostavno kot potrebe delovnih ljudi, saj stremimo prav za tem, da bi vsak delovni človek sam postal dejanski subjekt, ne pa objekt raznih novih subjektov in grupacij.

Zato bi se tudi mi kot študentje najbrž morali zavzeti za to, da bi se za vse nadaljnje razgovore in razprave na javnih tribunah zlasti mi sami dosti bolj pripravili, da ne bi bili le pasivni poslušalci in pritrjevalci temu ali onemu, ampak da bi tudi sami kritično in tvorno posegli v razpravo. Ena od že »odkritih« oblik za to so prav študijske grupe in zdi se mi, da se prav na tem področju odpirajo za naša študentska vodstva in ideološke komisije najvažnejše naloge.

S tem pa ne mislim reči, da bi se morali zdaj za določen čas zapreti v svoje okvire in se zgolj pripravljati, ker so prav javne tribune eno od najboljših sredstev za spodbuditev zanimanja in je torej vse te oblike delovanja treba razvijati vzporedno in skladno.

Matevž Krivic

Teorija in praksa števil. 2

Ko ocenjujem drugo številko nove slovenske revije za družbena vprašanja, ne morem mimo dveh vprašanj, ne da bi ju (zaradi skopo odmerjenega prostora) vsaj v uvodu načel: prvič — ali kaže (z ozirom na sestav uredniškega odbora) željo postati »uradna« revija ter si na ta način podrediti druge revije, ki so se v zadnjem času vedno bolj pričele orientirati k proučevanju družbenih vprašanj, in drugič, ali se je odločila v celoti zagovarjati našo dosedanja prakso z vidika »objektivnih« nujnosti in zakonitosti ali za kritičen pogled nanjo. Ob prvem vprašanju, ki z izzvanim odgovorom opredeljuje funkcijo in položaj revije v naši kulturni situaciji, se zdi umestno ugotoviti, da, po politiki urejanja sodeč, revija neče dobiti uradnega videza in da tudi ni krenila na pot protiteži Perspektivam, kakor so to mnogi napovedovali, temveč da se je — in tu zadevamo na drugo vprašanje — odločila za lastni kritični koncept, s katerim skuša osvetliti perečo družbeno problematiko. (In samo v tako zamišljeni koncepciji nove revije vidim njeno realno, pozitivno vlogo in funkcijo v obstoječi revijalni konceptu na Slovenskem.)

Splošen vtis, ki ga zapusti druga številka, je, kljub nekaterim skupnim potezom, ki nakazujejo smer njenega bodočega raz-

Tovariš Milan Natek je eden redkih, ki so dvakrat prejeli Prešernovo nagrado. Zdaj je že četrto leto asistent na geografiji.

— Ker ste diplomirali še po starem študijskem načrtu, gotovo občutite razlike, ki so nastale z reformo, posebno še, ker se ukvarjate s pedagoškim in znanstvenim delom.

»Ko človek diplomira, se mu zdi, da zna vse, kar bo rabil v praksi. Spoznal pa sem, da mu zlasti za poglobljeno znanstveno in pedagoško delo, ki ga zahteva fakulteta, manjka marsikaj. Pri geografiji smo poslušali vse premalo predmetov, ki zadevajo problematiko, s katero se diplomant srečuje v šolah. Področje dela za geografa ni samo šola, ampak tudi ustanove za urbanizem, turizem ipd. Metodične predmete, ki dajejo osnove za vzgojno delo, po mojem mnenju bolj obvladajo absolventi pe-

Razgovor ob dveh

dagoške akademije kot filozofske fakultete.«

— Mislite, da je reforma v tem pogledu prinesla izboljšanje?

»Reforma je uspela tam, kjer niso krog poslušanja določenih predmetov razširili na dve stopnji. Predmete bi morali reformirati vertikalno — predavatelj I. stopnje naj bi predaval tudi na drugi stopnji. Tako bi nepotrebno ponavljanje snovi iz I. stopnje odpadlo in bi kvaliteta naraščala logično in kontinuirano. Vsem študentom pa smo omogočili enake pogoje za poglobljanje v znanstvene probleme vsaj na II. stopnji, kar je bilo doslej omogočeno le posameznikom na geografskem inštitutu, danes pa v skupinah ostane čas, da se študent uvede v znanstveno delo.

Se do danes se ni popolnoma izoblikovalo mnenje, kakšne naj bodo terenske vaje. Ta problem je določil oblik študija, v novih pogojih pa ne znamo najti vsebinske razlike med I. in II. stopnjo.

Na naši fakulteti imamo posebne težave z izdelavo diplomskih nalog. Na tehniški študentu ni treba tekati po terenu, poleg tega pa dobi še nagrado, ker obdelava konkreten problem. Na geografiji in tudi na drugih fakultetah nastopajo težave, kdo bo plačal enomesno delo na terenu. Zlasti slabše situirani študentje bi potrebovali pomoči od fakultete, ki naj bi plačala vsaj najnujnejše tehnične stroške in potnino. — im

nih ugotovitev in zanimivih misli, od katerih bi omenil, da fluktuirajoči in kapitalni karakter izvoza pospešuje razvoj in delovanje posebnih zunanjetrgovinskih organizacij, ki se zaradi relativno majhne razpoložljive količine številnih izvoznih proizvodov ukvarjajo s širokim asortimajem, da bi krile stroške svojega poslovanja — in da počasnost in določena enostranost procesov poslovnega združevanja opozarjata, da ponekod dobivajo težnje po diverzifikaciji proizvodnje in specializaciji značaj spopada med dvema proizvodnima koncepcijama in da prihaja v teh gibanjih do protislovnih interesov med proizvajalnimi podjetji in specializiranimi zunanjetrgovinskimi organizacijami; da pa se bo na zunanjetrgovinskem področju vse bolj uveljavljala neposredna aktivizacija samih proizvajalcev; nadalje, da so gospodarske organizacije zanemarjale ali podcenjevale delo, ki je potrebno za usposabljanje lastnih razvojnih služb za iskanje izvirnih tehničnih rešitev in da pomeni uvoz licenc, pa naj je še tako neizogiben, brez istovrstnega samostojnega razvojno znanstvenega dela nujno zaostajanje za državami, ki licence prodajajo; dalje, da uvoz ni le neogibna sestavina pospeševanja vseh vrst naše notranje potrošnje, pač pa je tudi neogiben čimtelj v povečanju izvoza in izravnavanju primanjkljaja v plačilni bilanci in da je v tej luči čedalje bolj občutna problematičnost politike investicij za tako imenovano zmanjšanje uvoza itd.

B. Paš

(nadaljevanje prihodnje)

Konferenca ZMS

3. in 4. aprila bo v Ljubljani republiška konferenca Zveze mladine. Prepričani smo, da bo konferenca pospešila dejavnost mladinske organizacije pri iskanju in uveljavljanju ustreznih oblik dela, ki bodo zamenjale stare, toge, za večino mladine nezanimive oblike družbeno-političnega dela.

Kako je s socialno problematiko na AG?

Komisija za socialna vprašanja pri odboru ZS AG nima mnogo dela s prošnjami za podpore, kredite itn. Brez dvoma je položaj študentov AG nekoliko drugačen, kot pa položaj drugih ljubljanskih študentov. Po vojni je z ustanovitvijo dveh novih orkestror, orkestra Slovenske filharmonije in orkestra RTV Ljubljana nastalo veliko pomankanje instrumentalistov, z vedno večjim razmahom glasbenega šolstva in z uvajanjem glasbenega pouka v splošno šolstvo pa tudi pomankanje glasbenih pedagogov. Studij glasbe poteka tako, da je pred študijem na akademiji potrebna že precej strokovna izobrazba: nižja in srednja glasbena šola. Zato so vsi zavodi in ustanove, ki so potrebovali kadre, radi zaposlovali tudi študente akademije, pa čeprav so bili ti šele v prvem letu študija.

Tako stanje je še danes. Po podatkih, ki so jih navedli študentje ob vpisu v zimski semester letošnjega šolskega leta, je od okrog 200 študentov Akademije za glasbo več kot polovica stalno zaposlenih (v stalnem ali stalnem honorarnem delovnem razmerju). Lahko računamo, da ta zaposlitev traja povprečno 4 do 5 ur na dan. K temu prištejmo še eno uro dnevno pa pripravo na poklicno delo (večbana je orkestrskega programa za instrumentaliste, priprava učne snovi za pedagoge). Mislim, da več kot osem ur dnevno ni mogoče koncentrirano delati. Iz vsega tega lahko zaključimo, da izgubi več kot 50 % slušateljev Akademije za glasbo skoraj dve tretjini svojega časa za inženštudijsko dejavnost.

Učni program seveda ni na nobenem oddelku akade-

mije preračunan na to dejstvo. O tem, koliko naj študent dnevno vežda, so sicer različna mnenja, vendar mislim, da bi moral študent, ki bi hotel nekaj doseči, vsaj 6 ur dnevno posvetiti svojemu glavnemu predmetu, to je instrumentu, kompoziciji ali dirigiranju. Polem so tu še stranski predmeti, akademijski zbor in orkester itn.

Samo po sebi je umevno, da noben zavod ali ustanova ne dovoli, da bi redno delo pri njih zaposlenega študenta trpelo zaradi študijskih obveznosti. Torej je jasno, da trpi študij. Vendar pa se to pri učnih uspehih na akademiji ne pozna mnogo. Na prvi pogled je to paradoks; vendar mislim, da je zanj možno najti zelo logično razlago. Takšno stanje (veliko inženštudijsko zaposlovanje študentov) traja namreč že ves čas, odkar Akademija za glasbo deluje v sedanjih obliki, kar pomeni (od 1948. leta), da sploh še nimamo izkušenj, koliko bi študentje lahko dosegli, če bi več časa posvetili študiju.

Res je, da samo nekoliko več kot polovica študentov ne more redno študirati. Vendar je to dovolj, da postanejo kriteriji manj zahtevni seveda tudi za tiste študente, ki lahko študirajo. Prvič ne morejo obstajati dvojni kriteriji, drugič pa zaradi pomanjkljivega študija enih, tudi drugi ne morejo v redu študirati. Konkreten primer: akademija vrsto let ni mogla organizirati rednega dela orkestra, predvsem zaradi prezaposlenosti nekaterih študentov. Po drugi strani pa je nujno, da ima diplomant-instrumentalist tudi določeno prakso v orkestrski igri, če hoče najti zaposlitev (isto je bilo z zborom). Rezultat: tudi tisti študentje, ki bi bili pripravljeni igrati v akademijem orkestru, so si iskali zaposlitev drugod, da bi tako spoznali orkestrsko igro in literaturo.

Če hočemo dvigniti kvaliteto študija na akademiji, je študente nujno treba osoboditi inženštudijske dejavnosti. Ena možnost je, da akademija prepove študentom inženštudijsko udejstvovanje. Vendar bi na ta način ostale institucije, kjer so ti študenti zaposleni, naenkrat brez kadrov, kar pa je nemogoče. Pa tudi prizadeje študente bi spravili v nemogoč finančni položaj, saj ni lahko kar naenkrat dobiti preko 100 štipendij. (Trenutno prejema od približno 160 slovenskih študentov AG štipendije 15, torej manj kot 10 %.)

Trenutno je torej stanje problematično in skoraj nerešljivo. Mislim pa, da se vsaj iz vsega tega lahko nekaj naučimo in da pri generacijah, ki bodo v bodoče prihajale na akademijo, ne ponavljamo istih napak. Študentov, ki se bodo jeseni vpisali na akademijo, posebno pa tistih med njimi, ki bodo prišli iz drugih mest in s podeželja, ne smemo prepustiti samim sebi. S štipendijami in krediti jim je treba omogočiti reden in temeljit študij. Jasno je, da te štipendije ali krediti ne bodo dosegli višini sedanjih dohodkov, morali pa bodo biti vsaj realno visoki z ozirom na življenjske pogoje. Saj je končno cilj in namen vsakega študenta, ki se vpiše na akademijo, da bi dobro in redno študiral. Zato se mi zdi v okviru sedanje akcije za izboljšanje življenjskih pogojev študentov potrebno poudariti, da tudi študentje Akademije za glasbo potrebujejo večjo podporo in stimulacijo za svoj študij. Dokler pa bo stanje takšno, kot je sedaj, toliko časa se bo treba zavedati, da kvaliteta študija na akademiji ni taka, kot bi lahko bila in kot bi bilo to potrebno.

KRISTIJAN UKMAR

Njegova misel na moč spominja na administrativno omejevanje demokracije, celo izbire teme in okvira diskusije, namreč: študentje naj bi vedeli, kaj je dovoljeno oziroma kaj ni! Druga stran, ki je prav gotovo posledica omenjene tendence, pa nam pokaže naslednjo sliko: študenti te ali one fakultete naj posvečajo pozornost samo svojim študijskim nalogam, tekmam in lovom za pogoji, strokovnosti itd. Njihov socialni položaj naj jih zanima le, kolikor je pretirano slab, njihov socialni status, skratka: njihova socialna dimenzija kot študenta in pozneje v poklicu kot člana družbe, pa, žal, po Jambrekovem mnenju ne sodi v njegov okvir.

Student je v tem okviru oropan sleherne odgovorne socialne funkcije, njegovo delovanje je omejeno na izvrševanje predpisanih nalog, ne da bi imel možnost in pravico sploh podvomiti, ali so te predpisane naloge realne ali ne, ali ustrezajo stvarnim potrebam ali ne in pomisliti na svoj osebni prispevek pri takem slehem izvajanju delovnih odlokov. Razen reševanja svojih socialnih in materialnih potreb se slehernemu odgovornemu študentu vsiljuje vprašanje, kaj je njegova perspektiva kot intelektualca na delovnem mestu po končanem študiju. Prvi problem je, ali ta sistem študija ustreza potrebam njegovega delovnega mesta, drugi problem pa, ako bo sploh v prihodnje na svojem delovnem mestu lahko odgovorno in polno zadoščal lastni delovni iniciativi in delovni potrebi stvarnosti ter družbe.

Tovariš Jamberk je zaskrbljen zaradi te študentove skrbi, zanimal naj bi se predvsem za drobnarije, kot sem že prej omenil. Nasprotno pa je vsakdo, kateremu družbena odgovornost neka pomeni, naravnost presenečen nad zrellostjo našega študenta, ko se je vedno javno in nejavno govorilo o študentovi nezainteresiranosti za družbene probleme. Priznam, da sem prav zaradi te socialne zrelosti, ki so jo pokazali študentje na ekonomski fakulteti, večji optimist, kot sem bil, z ozirom na

to, kam in v katero smer se bo vršil nadaljnji proces socializacije naše družbe.

Očitek, ki velja UO ZŠJ, je mogoče razumeti, da je bil v tej situaciji UO nemočen. To je sicer res, bistveno pa je to, da UO ni bil nemočen samo v tej situaciji, temveč da je bil nemočen pri reševanju osnovnih socialnih problemov, ki tarejo vso ljubljansko univerzo. Njegova paraliza je postala očitna tudi navzven, ko mu je vsa situacija ušla iz rok, ker očitno ni nikoli doslej reševal drugih vprašanj ljubljanskih študentov kot formalnih in organizacijskih. Ali mu avtor očita, da ni znal zajeziti upravičene in socialno pomembne akcije ljubljanskih študentov na ekonomski fakulteti, ali pa to, da ni bil zmožen sproti reševati problemov, ki so se kopičili in so ostajali brez vsake razrešitve. Tudi v tem primeru so študentje ekonomije pokazali družbeno in socialno zavest in zrelost, ko se je njihova akcija usmerila predvsem v konstruktivno reševanje te problematike, ne pa v slepo destruktivno revolto. Vse te stvari najbrž zameri pisec članka študentom ekonomije, pri tem pa se ne zaveda tega, da je osnovni zakon nekega družbenega življenja sproti in stvarno reševanje sporov in problemov, ne pa umetno paraliziranje le-teh, ki se slej ko prej v taki ali pa drugačni obliki osvobodijo slehernega umetnega držanja »pod pokrovom«. Vse to me spominja na hipokrizijo. Če sem prav razumel njegovo pisanje, se v njem izraža tudi bojazen, da ne bi prišlo do podobne svobodne diskusije, ki ne bi bila na ta ali oni način paralizirana z določenim očitnim namenom, še na drugih »svobodnih katedrah ljubljanskih fakultet.

Sam poznam podobno kritično stanje na medicinski fakulteti. Student medicine je pred nerešljivim problemom, ali zadovoljiti pogojem ob tem lovu za izpiti pa se spriznati z dokaj slabim materialnim stanjem (izvzeti so zgolj študentje dokaj dobro situiranih družin, ki pa so v manj-

šini), ali pa si prislužiti na stranskem tiru neobhodna materialna sredstva, s tem pa dejansko izpasti iz tega hipertrofirane študijskega tempa.

To je problem letnikov, kjer je študij reformiran. Posledice pa imajo že daljnosežnejše obeležje. Neke klinika je razpisala razpis za usmeritev in sicer deset mest. Pogoji tega razpisa pa je, da študent medicine ni obiskovalec prvega reformiranega letnika. Tukaj se torej že na začetku študija pojavlja problem njegovih delovnih sposobnosti, ko bo študij končal, saj ljudje, ki so botrovali reformi študija, že danes dvomijo v njegovo strokovno usposobljenost. To so dejstva. Zeleni bi, da bi mi avtor odgovoril na vprašanje, kdo torej nosi krivdo za tako stanje. In, ali je upravičena in zakaj je upravičena bojazen, da bi študentje te fakultete vzeli svojo usodo v svoje roke, kot so jo na ekonomiji, ko se npr. UO ZŠJ za te probleme ne zanima dovolj, saj so organizacijski ali pa formalni važnejši.

Očitanje, ki velja urednikom dveh revij, čes, da so bile v svojih diskusijskih izvajanjih demagoške, je najbrž izvito iz trte. Osebnost mi dokazuje samo to dejstvo, da je celotna diskusija trajala od sedmih do enajstih zvečer, in da ni nihče niti pomislil, da bi to diskusijo prekinil in preložil na poznejši datum. Ko pa je do prekinitve prišlo, je bila vsaj polovica pripravljena nadaljevati razpravo pa samo petminutnem odmoru. Več kot jasno je, pa tudi praksa v zadnjem desetletju nam potrjuje, da se ob aktivistično-demagoških izvajanjih ne more pripetiti, ampak lahko ob obravnavanju pereče in žive aktualne problematike, kar se do sedaj ni zgodilo na ljubljanski univerzi že nekaj let.

Na koncu pa bi prav rad vprašal tovariša Jambreka, ali je kdaj temeljiteje razmišljal, komu služi tako oportunistično pisanje po znanem izreku: »Pol meni, pol tebi, nobenemu pa nič«.

Peter Božič

Komentar o komentarju

Ta zapisek ne velja toliko prvemu razgovoru in diskusiji, ki je bila na ekonomski fakulteti v okviru svobodne katedre, ko komentarju izpod peresa P. Jambreka.

Prva ugotovitev v tem komentarju se mi zdi povsem nesprejemljiva, kaže na kliničen neposluš za stvarnost in izraža lahko zgolj osebna stališča avtorja, da je tema sama, in tudi diskusija preseglja okvire neke fakultete.

Trpek refren: »Učiti se ne morem, ker moram delati, je eden glavnih vzrokov, da prihajajo podeželski otroci v nadaljevalne šole s pomanjkljivim znanjem.

Če primerjamo socialni status podeželskega in mestnega otroka, ugotovimo veliko razliko, ki je nočem posplošiti na vso Slovenijo. Omenjeno velja za predel, ki ga poznam: okolica Cerkniskega jezera.

Odlomki ustrezajo originalom, popravki so samo slovnični. (Vendar sem tudi tu marsikje zamižal, da bi ohranil pristnost otroškega izražanja in čustvovanja.)

»Oče je bolan. Nesposoben je za vsako delo. Imamo veliko zemlje. En brat je pri vojaki, drugi hodi v službo.

»Sem kmečki otrok. Imamo veliko kmetijo in precej živine. Naloge moram pisati zvečer, ker moram popoldan delati. Ponoči seveda ne vidim pisati, zato naloge napišem z napakami.«

»Kadar se učim, me pokličejo k drugemu delu. Učenje moram pustiti. In me zelo boli v srcu, ker bi lahko bila v osmem razredu, pa sem šele v petem.«

»Vsa orna zemlja je raztresena na trinajstih njiščah. Največ jih je v gozdu. Skoraj ves pridelek nam tu uniči divjad, zato pridela mo malo. Zaslužek lah-

ko dobimo v Starem trgu, ta pa je oddaljen osem kilometrov od naše vasice. Ker je tako daleč, od nas nihče ne hodi delat.«

»Smo kmetje. Z bratom morava zelo delati. Vrtiva slamozeznico, nosiva vodo in delava druga dela. Nimava dosti časa, da bi se učila. Pozimi je laže, če ne bi bilo dela, bi še šlo.«

»Moram veliko delati: žagati drva in še vse drugo.

Pol v šolo je zelo naporna, ta me najbolj izmuči. Hodim več kot eno uro. Za učenje mi ostane le ura časa v vsem popoldnevu.«

»Dela imamo zelo veliko. Denarja nimamo dosti. Sem živčen. Živina: ovce, prašiči, zajci. Težko se učim.«

»Sem doma v mali vasi. Obdelujemo zemljo. Oče je kmet, mama pa gospodinja. Imamo precej zemlje in tudi velike davke, ki jih ne moremo plačevati. Kolikor smo dali tudi že zanje, bi lahko popravili hišo, v kateri stanujemo, lahko bi se boljše oblekli, skratka; lahko bi se boljše imeli, kakor živimo sedaj.

Ata se je boril od 1941. leta do konca vojne. Sedaj bi rad, da bi mu dali kako podporo. Tudi mama ne dobi nič.

Imam sedemdesetletno teto. Ta dela, kolikor more.

Oče dela prošnje, da bi mu zmanjšali davke. Ko so se borili, so vsi ljudje rekli: »Borimo se za svobodo in lepše dnja. Imam dve veliki želji in rada bi, da bi se mi izpolnili. Prva je, da bi se davki zmanjšali in pa, ker imam daleč šolo, da bi mi kupili kolo in bi se z njim lahko vozila v šolo. A tega ne bodo moja otroška leta dočakala. Se preden pridem domov, se zelo izmučim. To ne bo mogoče, se mi zdi, saj je pred tem še mnogo drugega.

Doma moram pomagati pri delu na polju ali kjerkoli je pač potrebno.«

»Ata hodi delat. Imamo tudi nekaj zemlje. Samo ob plači ne bi mogli živeti, ker je vse predrago. Sedaj, ko se pa nekaj doma pridela, pa še kar gre. Pomagati moram atu in mami, ker sama vsega ne zmoreta.

Ko se je poročila sestra, sem jokala. Vse to je precej stalo našega ata in mamo.«

Pravzaprav ne gre samo za razliko v znanju, ki ga imajo mestni in podeželski otroci, niti za socialno neenakost. Gre za človeka, otroka. Njegova psiha je dojemljiva za vse, kar jo obdaja.

Marjan Tomšič

Kmečki otrok

V začetku šolskega leta 1963/64 sem sprejel razredništvo petega razreda osemletke. Učence sem želel spoznati, zato sem jih prosil, naj mi napišejo nekaj o sebi, predvsem: kaj jih najbolj ovira pri učenju, katere so njihove želje... Večina je napisala pristržno in odkrito.

Iz nekaterih sestavkov sem namenoma izbral odlomke, ki jasno kažejo na akutni problem kmečkih otrok.

Za današnji čas je značilna sprostitev protislovij, ki so bila nekaj časa navidezno latentna, ki jih nekaj časa birokracija ni javno priznavala, ker si je domišljala, da lahko to dokaže, da je socialistični družbeni sistem najboljši. Dušenje in zanikanje protislovij ne rešujeta, temveč jih samo poglabljata. Ali so bile doslej zavestne socialistične sile prešibke, da bi reševale protislovja, predno se ta izostrijo in povzročijo boleče gospodarske in družbene deformacije? So bile doslej zavestne socialistične sile prešibke, utrujene, dezorientirane, da bi bolj konstruktivno sodelovale pri graditvi novih, višjih kvalitiet, ki bi bile rezultat borbe protislovij?

V osnutkih statuta mnogokrat opazimo kompromis med staro prakso, ko je bila velikokrat najbolj smiselna linija najmanjšega odpora pri izvrševanju direktiv in med novimi, revolucionarnimi težnjami resnične demokratizacije. Zakaj ne naredimo celega koraka? Ne znamo, ne moremo ali nočemo?

V 3. členu osnutka statuta biotehniške fakultete piše: »Fakulteta... vzgaja študente v zavedne

državljanke (podčrtal I. K.) socialistične skupnosti...« Ali je jasno, kakšen pomen imajo danes besede »zaveden državljan«, ali pa je to le neko formalno, lepo zveneče določilo? Besede zaveden državljan so imele določen pomen v času ostrega razrednega boja, ko je bil razredno zaveden, kdor se je zavedal pripadnosti revolucionarnemu razredu, v času, ko je bil zaveden Slovenec, kdor se je uprl narodnostnemu zatiranju in v času, ko je bil zaveden, kdor se je zavedal nujnosti diktature proletariata, nujnosti načel demokratičnega centralizma in nujnosti zaupanja v odločitve vodstev. Danes pa je premalo, če je neko samo zaveden Slovenec, a se aktivno ne vključuje v kulturno življenje našega naroda. Danes nič smiselnega ne pomeni, če je nekdo zaveden državljan, a samo deklarira svoje prepričanje o pravilnosti ustavnih določil in naše poti v socializem in pri tem aktivno ne dela za uresničevanje teh načel, za boljše pot v socializem in za odpravljanje nepravilnosti in deformacij.

Verjetno bi bilo v statutu biotehniške fakultete boljše določilo: »Fakulteta... vzgaja študente v državljane, ki bodo poznali osnovne zakonitosti

človeške družbe, ki bodo sposobni kritično in analitično proučevati družbeno dogajanje in se bodo zavestno in pogumno borili za izgraditev družbe, v kateri bo človek resnično svoboden... Glede na to, da gre tu za biotehniško fakulteto, bi bilo potrebno v statutu tudi določilo: »Fakulteta... vzgaja študente v strokovnjake, ki bodo znali ob proučevanju posameznih bioloških, tehničnih in gospodarskih zakonitosti spoznavati tudi najsplošnejše zakonitosti prirode, družbe in misli.« Slovenci smo danes med redkimi narodi, ki zanemarjajo teoretično in filozofsko problematiko prirodnih znanosti. V svojem članku Filozofski problemi moderne prirodne znanosti v 8. številki letošnje Tribune daje Andrej Kirn iniciativo, ki jo je treba upoštevati in podpreti.

Če so statutarna določila formula-cije, odmaknjene od življenja, res ni važno, kakšne so. Če pa določila v uvo-dnem delu statuta kažejo smoter, h kateremu težijo delovni ljudje fakultete, je treba o teh določilih še temeljito razmisliti.

IVAN KREFT

Vzgoja zavednega državljana?

Če bi se že prej zavedali, da bomo pri razpravi o novih statutih zadeli še ob vrsto nerešenih in nerazčiščenih problemov, bi to razpravo brez dvoma začeli prej in bi tudi pri ustavni razpravi sodelovali povsem drugače. Se-le s širokimi razpravami ob novih statutih in z uresničevanjem ustavnih določil zavestno sprejemamo novo ustavo.

Tečajji za izredne študente

Vedno večja potreba po strokovni usposobljenosti našega učiteljsstva privablja na pedagoško akademijo v Mariboru tudi mnogo izrednih študentov. V študijskem letu 1960/61 so se vpisali na pedagoško akademijo samo izredni študentje; bilo jih je 323. Naslednje leto je bil vpis slabši (204), leta 1962/63 se je vpisalo 260 študentov, v letošnjem študijskem letu pa je v prvem letniku 368 izrednih študentov. Doslej se je torej vpisalo 1155 izrednih študentov. Največ se jih je vpisalo na skupine: zemljepis-zgodovina (235), matematika-fizika (162), biologija-kemija (157) itd. Najmanj prijavitelcev je na novo ustanovljeni skupini slovenščina-ruščina (19).

Medtem ko traja študij za redne slušatelje dve leti, je za izredne, glede na njihovo zaposlenost, predviden triletni študij. Razlika med rednimi in izrednimi je tudi v vpisu, kajti izredni imajo samo letni vpis, in ne tudi semestralnega kot redni študentje. Pogoji so isti za obe skupini. Vsak izredni slušatelj mora za vpis v drugi letnik uspešno opraviti vse izpite prvega letnika. Predavanj jim ni treba obiskovati, kljub temu pa so za skupino biologija-kemija obvezne vaje, ki jih mora opraviti vsak študent.

Vodstvo akademije organizira dnevne tečaje, v zimskih in poletnih počitnicah pa tudi tedenske. Na teh tečajih se izredni študenti seznanjajo s potrebno literaturo, v grobih obrisih pa tudi s snovjo, ki jo morajo predelati. Podrobnejše obravnave snovi si na teh tečajih ne morejo privoščiti; celotno delo sioni torej na študentih samih. Da je študij težak, dokazuje tudi minimalni vpis izrednih študentov v drugi letnik (samo 14 študentov ima pogoje). Od vseh 1155 izrednih študentov je do novega leta 1964 diplomiralo le 66 slušateljev.

Nekateri vztrajnejši izredni študentje kljub službi obiskujejo redna predavanja. To pa si lahko privoščijo samo Mariborčani in tisti, ki stanujejo v bližnji okolici mesta. Toda na PA v Mariboru je vpisanih več izrednih študentov, ki živijo in delajo v celjskem okraju. Leti zaradi prevelike oddaljenosti ne morejo misliti na obiskovanje predavanj.

Največ slušateljev prihaja iz učiteljskih vrst, kar je razveseljivo. Za pa so ti učitelji nemalokrat prezaposleni (honorarne ure, izvenšolsko delo...). Vodstva šol bodo morala te učitelje razbremeniti, da bodo imeli več časa za študij. V nekaterih občinah nagrajujejo izredne študente za vsak uspešno opravljen izpit. S tem te študente stimulirajo, hkrati pa jih vežejo, da bodo po končanem študiju ostali in istem delovnem mestu. Nekaj slušateljev pa ni v pedagoški službi, vendar je za njih prav tako obvezna popolna srednja šola.

Število izrednih študentov na PA je vsekakor razveseljivo in pričakujejo, da jim bo vodstvo šole pri študiju še bolj pomagalo kot doslej, pa tudi redni študentje bi se morali bolj povezati z izrednimi. Čeprav je odbor ZŠ na PA o tem že večkrat razpravljal, do pravega sodelovanja vendarle ni prišlo.

Tone Gaberšek

K temeljni štipendiji pristejejo še giblivi del, ki ga določijo na osnovi števila opravljenih izpitov, težavnosti teh izpitov in dosežene ocene. Vse to tudi točkujemo. Za študij na prvi stopnji oziroma višjih šolah je določenih 70 točk, na drugi stopnji pa 140 točk. Vrednost točke znaša 150 dinarjev. Štipendistom, ki stanujejo v kraju šolanja, odtegnejo od osnovne štipendije 4000 dinarjev.

Pravilnik ureja tudi primere, ko študenti diplomirajo pred rokom, ki je določen v pogodbi. V tem primeru ima diplomant pravico do denarne nagrade v višini vseh štipendij od dneva diplomiranja, ki je določen v pogodbi. Nagrada za počitniško prakso je določena v višini od 16 do 22 tisoč dinarjev. Videti je torej, da uživajo štipendisti Elektro-Maribor zares ugodne finančne pogoje in gotovo ni čudno, če dosegajo dobre študijske rezultate.

Branko Maksimović

ŠTIPENDIRANJE V STATUTIH MARIBORSKIH DELOVNIH ORGANIZACIJ

Večini primerov obravnavajo statuti gospodarskih organizacij štipendiranje in izobraževanje preveč posplošeno. Ali so že izgotovljeni vsi pravilniki o štipendiranju in kadriranju?

Smo v »zlatem času« razpravljaj o statutih delovnih organizacij, ponekod so prve statute že sprejeli. Zanimalo nas je, kako v posameznih gospodarskih organizacijah, točneje, v njihovih statutih obravnavajo problem štipendiranja oziroma izobraževanja. Pregledali smo osnutke statutov (ki pa jih bodo že v kratkem sprejeli) nekaterih okrajnih organizacij v Mariboru.

Nič kaj razveseljivo ni dejstvo, da v večini statutov obravnavajo štipendiranje in izobraževanje zelo površno z določili. V nekaterih podjetjih prikrivajo pomanjkanje dobro organizirane kadrovske službe

PREMAJHNA POZORNOST

s stavkom: »Štipendiranje in kadrovska problematika proučuje poseben pravilnik«. Seveda se sprašujemo, če takšni pravilniki sploh kdaj zagledajo luč sveta. Bolj pomanjkljivi pa so tisti statuti, 271 členov. On tega so posvetili štipendiranje. Poglejmo nekaj primerov: tovarna avtomobilov in motorjev Maribor je pripravila in dala v razpravo obsežen osnutek statuta, ki na 53 straneh obsega kar ki sploh nimajo določil o štipendiranju, ranju oziroma kadrovskim vprašanjem

samo en člen, v katerem razlagajo delo komisije za organizacijska in kadrovska vprašanja. Ta komisija:

— proučuje kadrovska problematika podjetja in daje delavskemu svetu podjetja predloge za določanje temeljne kadrovske politike;

— proučuje probleme strokovnega in družbeno-političnega izobraževanja članov kolektiva;

— predlaga razpis štipendij in dodeljuje štipendije posameznim proslcem.

Torej nič konkretnega o štipendiranju. Najbolj preseneča, da niso niti omenili pravilnika o štipendiranju, ki je zelo dober in o kateremu smo že pisali v eni prejšnjih števil.

Nekoliko več pozornosti so posvetili štipendiranju v osnutku statuta Elektroindustrije in splošne montaže Maribor, čeprav opravijo z vso problematiko v treh členih:

— Zaradi napredka proizvodnje, strokovnega in položajnega napredovanja, povečanja produktivnosti dela ter ekonomičnosti poslovanja je omogočeno sistematično usposabljanje in izobrazba kadrov (202. člen).

— Sleherni delavec ima pravico pridobiti tista znanja in veščine, ki so potrebna za uspešno opravljanje funkcij izvrševalca in upravljalca, delovna organizacija pa mu je dolžna to nuditi, oziroma omogočiti.

— Dolžnost vsakega delavca je pridobivanje in izpopolnjevanje svoje strokovne, splošne in politične izobrazbe (203. čl).

— Za izobraževanje in strokovno izpopolnjevanje skrbi posebna služba, ureja ga poseben pravilnik: sredstva so zagotovljena z letnim gospodarskim načrtom na osnovi izdelanega in potrjenega preračuna dohodkov in izdatkov ter programa vzgoje kadrov (204. člen).

Zeleli bi opozoriti še na statut Elektrogospodarske skupnosti Slovenije, pravzaprav na pravilnik o štipendiranju, ki so ga sprejeli na Elektro-Maribor. Nanj opazujemo prav zaradi izredno konkretnih določil načina štipendiranja in načina finančne pomoči zaposlenim delavcem pri strokovnemu izpopolnjevanju. Okvirni pravilnik ELES so za vso Slovenijo sprejeli na pobudo komisije za študijska vprašanja pri klubu štipendistov elektrogospodarskih organizacij Slovenije.

Pravilnik pravi, da določa temeljne štipendije višina osebnih dohodkov staršev in šolski uspeh. Za srednje šole se giblje od sedem do petnajst tisoč dinarjev, za višje in visoke šole pa se povzpne od deset do dvanaest tisoč dinarjev.

Mariborski radijski feljton

Nožena skrivnost mi, da z mariborskim kulturnim življenjem ni vse v redu. Ni moj namen govoriti o kulturni podobi Maribora. Prav na kratko bi spregovoril nekaj splošnih misli o mariborskem radijskem sporedu. Naša oddajna postaja posreduje dnevno svojim poslušalcem dve uri programa. Čeprav je radio Maribor le podružnica RTV Ljubljana, sta dve uri lokalnega radijskega programa za tako mesto kot je Maribor premalo. V resnici pa sploh ne morem govoriti o dveh urah programa radia Maribor, saj odpade od tega ena ura (pri jutranji oddaji pol in popoldanski oddaji pol ure) za lokalna desetminutna poročila in zabavno glasbo. Tako preostane praktično še pol ure zjutraj in pol ure popoldne za ostali program. Tega izpolnijo »napevi izpod zelene Pohorja«, Mariborski komorni zbor, operni solisti in instrumentalni ansambli. Ze nekaj let enaka pesem. Resnici na ljubo moramo reči, da so tu še redne radijske oddaje o športu, kulturi, reportaže

o delovnih kolektivih in oddaja Med našimi pevci in godci... Komorni zbor, operni in instrumentalni solisti in instrumentalni ansambli si lepo delijo delo. Če niso v sporedu dopoldne, jih gotovo slišite popoldne. Omenili bi tudi oddaje Zeleni ste-poslušajte, ki niso zajete v teh dveh urah, in ki gojijo slovensko »narodno« in zabavno glasbo.

Vse to me ne bi jezilo, če ne bi bila tu še enourna nedeljska oddaja od 12. do 13. ure Mariborski feljton. V tej uri se med poročili o dogodkih enega tedna v našem kraju zvrsti nekaj popevk; potem pa pride na vrsto petnajst minutni veseli radijski feljton. To naj bi bil zabavni del programa. Toda, kakšna zabava je to?! V neki spakedrani govorici, ki ni niti pohorsko narečje, se poroča, da tam in tam ne sve-ti reklama, da je poletni na Mariborskem otoku gneča, da bo takrat in takrat tombola, da so morali tam in tam čakati na natakarkarja, da je še zmeraj sneg in draginja. Ob koncu pa še vesela glasba in sporočilo: »Drugo nedeljo pa spet na svide-nje!« In tako iz nedelje v nedeljo. Prepričan sem, da nisem edini, ki misli, da z veselim mariborskim Radijskim feljtonom poneumljamo ljudi.

Hudo je tudi, da gledališki igralci ne zaslužijo dovolj pri svojem kulturnem poslanstvu, da morajo za denar rušiti to, kar na deskah širijo — kulturo. Če bi bil tak radijski veseli feljton redkeje na sporedu, bi bil mogoče zabaven, sedaj pa je mučen. Pri radiu naj se ne vdajajo samozadovoljstvu, ampak naj iščejo nove sekcijske oblike, da bodo poslušalci čutili prizadevanje za boljši program, ne pa da si iz dneva v dan sledijo podobne oddaje in iz nedelje v nedeljo prismuknjeni mariborski veseli feljtoni.

Tone Partljič

JE BIL IZOSTANEK RES UPRAVIČEN?

Preteklo sredo se je na ekonomski fakulteti nadaljeval razgovor o vlogi intelektualca v naši družbi. Razgovora se tudi tokrat, dasi so bili ponovno vabljeni, niso udeležili predstavniki uredništva Naših razgledov in Teorije in praksa, pač pa sta navedeni uredništvi poslali prireditelju pismeni obrazložitvi, v katerih sta pojasnili svoji stališči do tega diskusijskega večera in obenem opravičili izostanek svojih predstavnikov. Pismi objavljamo v celoti.

Spoštovani tovariši!

V zvezi z Vašim povabilom Vam sporočamo, da je uredniški odbor Naših razgledov na zadnji seji sklenil, da se predstavniki našega uredništva ne bodo udeležili diskusijskega večera, ki ga prirejate.

Vidimo nasprotje med postavljenimi vprašanji in možnostjo stvarnega argumentiranega razpravljanja v zoženem krogu nekaj revij, katerih koncepti so sicer znani naši javnosti.

Končno, načelno odklanjamo kakršnokoli revialno združbo. To bi peljalo v revijalni konformizem in bi bilo v škodo avtonomnosti Naših razgledov!

Pogovore in izmenjavo misli med revijami si torej po vsebini in po obliki različno zamišljamo, jih pa sicer v prihodnosti ne izključujemo.

Za enkrat pa predlagamo samostojen nastop našega celotnega uredništva v okviru svobodne katedre na Vaši fakulteti, seveda z željo, da bi predhodno sodelovali pri oblikovanju programa. Takšno srečanje bi bilo pa za nas v resnici dragoceno, ker se čutimo še posebej odgovorni pred študentskim auditorijem.

Prireditelje prosimo, da naše stališče sporoče na današnjem diskusijskem večeru.

Tovariške pozdrave!

BOGDAN CAPUDER
Uredništvo NR:

Dragi tovariši!

Prosimo vas, da v vašem listu objavite pismo, ki ga je uredniški odbor »Teorije in praksa« poslal prireditelju javne tribune na Ekonomski fakulteti. Želimo, da se z našim stališčem seznanijo širša študentska javnost. To tem bolj, ker nekateri naše stališče tolmačijo samovoljno, kot je to na primer storil avtor članka »O birokraciji in dezintegrirani kulturi« (»Tribuna«, 25. marca 1964).

Tovariško vas pozdravljamo!

Odgovorni urednik:
STANE KRANJC

FAKULTETNI ODBOR ZSJ EKONOMSKA FAKULTETA

Na vaše vabilo za udeležbo na razgovoru »O vlogi intelektualca v naši družbi« na osnovi postavljenih vprašanj, vam sporočamo, da se razgovora v obliki, kakor je zamišljen, ne bomo udeležili.

Postavljena vprašanja obsegajo takšen kompleks problemov, da bi bilo za vsako izmed njih potrebno organizirati posebno diskusijo. Razen tega menimo, da bi bilo glede na aktualnost in družbeno pomembnost postavljenih problemov treba pritegniti take udeležence, ki bi lahko zaradi svoje neposredne udeležbe v tovrstnih družbenih procesih kvalificirano pripomogli k njihovemu argumentiranemu obravnavanju. Zastavljena vprašanja po našem mnenju prav zato presegaajo okvir delovanja uredniških odborov povabljenih revij.

Naš družbeni razvoj zadnjega časa, zlasti pa Ustava in sedaj še smernice za predkongresno dejavnost Zveze komunistov Jugoslavije so odprle mnogo novih problemov. Zato je razumljivo, normalen in razveseljen interes študentov za to vprašanje in ker je to tako, je tem bolj nujno pritegniti k takemu razpravljanju vse pri-

zadete predstavnike odgovornih druženih in političnih institucij. Zato menimo, da bi le ustrežna struktura udeležencev v diskusiji lahko resnično prispevala k vsestranski in odgovorni razpravi, na podlagi katere bi si študentje lahko ustvarili lastna stališča o aktualnih družbenih vprašanjih, kakor pravite v svojem vabilu.

Mnenja smo, da je iniciativa vašega fakultetnega odbora, oziroma njegove ideološke komisije spriču zelo pohvalna in jo v celoti podpiramo. Če pa je situacija na univerzi taka, da je univerzitetni odbor Zveze študentov Jugoslavije tako obremenjen z drugimi administrativnimi in neprimernimi opravili (kar upravičeno kritizira tudi ena izmed zadnjih števil »Tribune«), da ni mogoče pričakovati, da bi se po tej poti obravnavala aktualna družbena vprašanja, s katerimi se danes srečujejo študenti, potem bi bilo treba spremeniti razmere in način dela v univerzitetnem odboru ZSJ.

Samo v takšni orientaciji vidimo mi resnično možnost za objektivno, stvarno in kritično razpravo med študenti o večjih družbenih problemih. To je potrebno tembolj zaradi tega, ker dajejo dosednji postopki in izjave nekaterih izmed povabljenih udeležencev slutiti, da ni njihov interes stvarno in objektivno pojasnjevati družbene probleme. Pač pa pokušajo zelo tendenciozno in demagoško izkoristiti vašo tribuno za svoje klišarske in politikantske interese.

Naša revija je že doslej razpravljala o nekaterih izmed postavljenih vprašanj in o problemih položaja študentov na univerzi. S to prakso bo nadaljevala tudi v prihodnje. Zato smo za čimbolj neposredno sodelovanje tudi v bodoče, pod pogojem, da se njihove oblike in enakovredni osnovi in sporazumno določijo.

»Teorije in praksa«
Uredniški odbor

Smatram, da je bilo sodelovanje na omenjenem diskusijskem večeru za uredništvi, z ozirom na to, da sta bila nanj vabljena, ne le njuna pravica, temveč tudi dolžnost. Poleg tega pa je očito, da sta uredništvi, s tem da sta odklonili svoje sodelovanje, obenem izkazali celotnemu diskusijskemu večeru svojo nezaupnico in s tem pokazali do obravnave problematike in sodelujočih takšen odnos, za katerega sta nujno odgovorni tako prireditelju kot publiku.

Vendar ugotavljam, da so razlogi, ki jih navajate uredništvi, preveč abstraktni in formalni, da bi ju mogli v resnici odvezati njune dolžnosti pa zato tudi opravičiti njuno stališče. Ta pripomba velja v celoti za vse tiste razloge, ki jih je v svojem pismu navedlo uredništvo Naših razgledov.

Prav tako pa je nemogoče upoštevati kot tehten razlog mnenje, da »postavljena vprašanja obsegajo takšen kompleks problemov, da bi bilo za vsako izmed njih potrebno organizirati posebno diskusijo«, in enako se ni mogoče strinjati s tem, »da bi bilo glede na aktualnost in družbeno pomembnost postavljenih problemov treba pritegniti take udeležence, ki bi lahko zaradi svoje neposredne udeležbe v tovrstnih družbenih procesih kvalificirano pripomogli k njihovemu argumentiranemu obravnavanju«. Mislim namreč, da bojazni, da postavljenih vprašanj ni moč izčrpati na enem diskusijskem večeru, ne more biti ugovor, ki bi lahko opravičeval odklonitev sodelovanja, saj je po eni strani očito, da bi se v primeru potrebe lahko organizirali novi diskusijski večeri, a po drugi strani, da je enako kot ta ugovor upravičen tudi ugovor, da zastavljenih problemov vobče ni mogoče razčistiti. Ker pa sem istočasno tudi mnenja, da namen teh večerov nikakor niso bila znanstvena predavanja, temveč nasprotno, da se v vsestranski diskusiji prikazujejo nekateri problemi in prošnja naše družbe pa zlasti vloga inteligence pri njihovem odstranjevanju, ugotavljam, ne le da bi bil drugi občutek upravičen samo ob popolnoma drugače zamišljenem »razgovoru«, temveč da so bili k razpravi povabljeni predstavniki tistih naših institucij, ki so s tematiko razgovora po svoji temeljni dejavnosti v prvi vrsti prizadete. Končno velja odkloniti obtožbo, da pokušajo nekateri izmed povabljenih udeležencev tendenciozno in demagoško izkoristiti to tribuno za svoje klišarske in politikantske interese, saj je le ta izrečena brez konkretne utemeljitve.

Prav zaradi teh pomanjkljivo podprtih obrazložitvev smatram, da je treba obsoditi predvsem sam postopek omenjenih uredništev. Menim namreč, da sta bila uredništvi, kljub temu da se nista strinjali z obliko razgovora, moralno obvezani poslati svoje predstavnike na razgovor. Očitno je namreč, da bi pripombe omenjenih uredništev imele v resnici tvoren učinek samo v takšnem primeru, saj bi se lahko njihove pripombe takrat dovolj poslobljeno prediskutirale, pa tudi prizadeti udeleženci bi s tem pridobili možnost, da odgovorijo nanje. Ker pa sem hkrati prepričan, da bi bila njihova udeležba na razgovoru koristna, pa po drugi strani menim, da je moralna obveznost slehernega intelektualca, da tvorno sodeluje v družbenem dogajanju in da si mora zato tudi prizadevati, da konfrontira svoja mnenja in stališča z drugimi, od svojih različnimi in da torej ne onemogoča dialoga, mi je postopek obeh omenjenih uredništev s tembolj nerazumljiv.

INGO PAS

● SREDNJEŠOLCI ● SREDNJEŠOLCI ● SREDNJEŠOLCI ● SREDNJEŠOLCI ● SREDNJEŠOLCI ● SREDNJEŠOLCI ● SREDNJEŠOLCI

Viški gimnazijci v 47 podjetjih

Tov. Bečić, direktor viške gimnazije:

»Da bi bilo potrebno seznaniti dijake s praktičnim delom, smo razmišljali že v začetku uveljavljanja novega učnega načrta reformirane gimnazije. Misel o praksi smo podprli zlasti zato, da se učenci gimnazije, ki do sedaj niso imeli stika z delom v proizvodnji niti niso sodelovali v MDB, spoznajo s fizičnim delom in težavami delavcev v podjetjih.

Podjetja so v začetku precej skeptično gledala na prakso gimnazijcev, zlasti zato, ker je praksa sorazmerno kratka, običajno traja teden do 10 dni. Problematično je vprašanje zavarovanja in vključe-

vanja v delovni proces. V letošnjem letu se je odnos že zelo popravil in je velika večina podjetij v Ljubljani učence sprejela. Podjetja so se skoro v celoti držala naših predlogov o praksi in delu s praktikanti. Na prakso smo pošiljali učence tako, da smo v celoti upoštevali njihove želje in usmerjenost.

»Je bil vaš edini namen, da spoznajo dijaki praktično delo, ali da se v podjetjih seznanijo tudi z organizacijo proizvod-

nje in samoupravljanja?»

»Podjetja so organizirala za učence ogled proizvodnih procesov v posameznih fazah. S posebnimi predavanji svojih strokovnjakov pa so prikazali probleme upravljanja v podjetju.

»Ali ima ta akcija namen poklicnega usmerjanja?»

»Učenec 1. ali 2. razreda se običajno še težko odloči za poklic. Praksa v podjetju, ki je blizu željam učencev, pa omogoča, da se dijak spozna s problemi bodočega poklica. Zamišljal je bila v celoti izvedena v mesecu maju za vse učence 1. in 2. razreda. Glavni namen je, da bi se šola s svojim okoljem bolj povezala in dopolnjevala, kar naj bi tudi pripomoglo, da bi učencev gimnazije enako vrednotil umsko in fizično delo.

Večina učencev je bila zadovoljna s sprejemom v podjetjih. Strah, da bi učenci opravljali v podjetjih le nepomembna dela, je bil skoro popolnoma odveč. V redkih primerih, kjer praksa ni dosegla zaželenega uspeha, pa bo šola poskrbela, da tja ne bo več pošiljala svojih učencev. Dijaki so bili v glavnem na praksi ze-

lo resni in prizadeti, tako da nekatera podjetja želijo, naj bi nadaljevali prakso tudi v poletnih mesecih, ko je zaradi dopustov manj ljudi na delovnih mestih.

Kaj so povedali dijaki sami?

»Bistvena razlika med prakso, ki smo se je udeležili jeseni, in med prakso v mesecu maju je ta, da smo bili v jeseni določeni za prakso, ne da bi upoštevali naše želje, v katerem podjetju bi radi delali. Takrat je bilo v glavnem naše delo fizično. Vsi, s katerimi smo prišli v stik, so se potrudili, da bi nam čim bolj prikazali posamezne proizvodne faze. Prekrbneli se nam tudi pripomočke v obliki literature, da smo lažje sledili poteku dela. Vse smo beležili in vodili svoj dnevnik.

V glavnem smo se seznanili s potekom proizvodnje v podjetju. Šola je sicer predvidevala, da bomo prisostvovali kakim zasedanjem, vendar to ni bilo izvedeno. Premalo časa smo bili v podjetju, da bi se seznanili tudi z upravljanjem. Razložili so nam, kakšni organi so v podjetju in prikazali organizacijo dela.

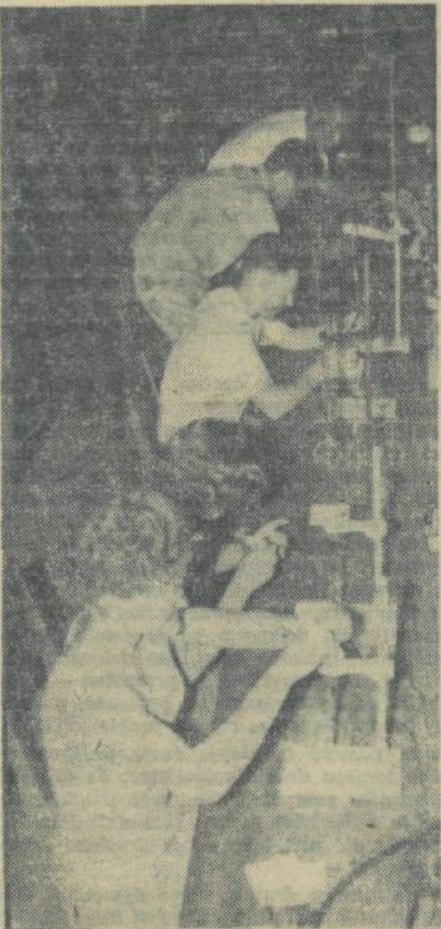
P. F.

PROIZVODNO DELO NA SREDNJIH ŠOLAH

Na ljubljanskih gimnazijah imajo dijaki prvi in drugi razredov tudi tehnični pouk. Ta pouk je organiziran v obliki dela v industrijski proizvodnji. Srednja gimnazija je svojim dijakom za 10 dni priskrbelo delo v Litostroju. Dijaki se izobražujejo za poklice kot so: obrtni električar, modelar mizar, livar, kovinostrojar in strojar ključavničar. V Litostroju je bilo doslej 198 dijakov, ostali pa bodo pričeli z delom v aprilu. Na gimnaziji v Subičevi ulici se menja vsakih 14 dni razred drugošolcev. Delo si v večini primerov poiščejo sami, nekaj pa ga priskrbi šola. Na gimnaziji Poljane je šola priskrbelo delo za dijake drugih razredov. Dijaki beogradskih gimnazij pa bodo imeli to delo po končanem pouku, v drugi polovici junija in v avgustu. Šli bodo v 30 podjetij. — V Mostah se šola pogaja s tovarnami in občini za sprejem dijakov na proizvodno delo. Letos bodo šli le drugošolci, ki jih je 110.

Gimnazije imajo probleme zlasti z organiziranjem dela v tovarnah, ki so urecej obremenjene z diškimi strokovnimi šol. Kjer je to mogoče, podjetja rada najdejo primerno delo za dijake. Dijaki iz Subičeve ulice, Poljanske gimnazije in Viča v času dela nimajo pouka, ampak le delo v proizvodnji. Delo je obvezno za vse dijake drugih in tretjih razredov. Dijaki pišejo dnevnik in vtise z dela, po katerem so ocenjeni. Na delovnem mestu jih običajno tudi profesorji ki organizira delo.

L. CERKVENIK

Delo v kemijskem laboratoriju

Problem vozačev

Vse premalo pozornosti posvečamo tistim, ki preživijo svoj prosti čas na vlaku, avtobusu in po čakalnicah ali kar v Ljubljani na ulici.

Vemo, da je v Ljubljani pomanjkajne domskih prostorov. Kakšne so možnosti, da bi dijak lahko prebival v Ljubljani? Dijaki so v večini primerov navedli problem dragega plačevanja internatov, zato si nihče ne želi stanovati v njih, ker v tem ne vidijo izboljšanja položaja.

Večinoma se vozijo v Ljubljano iz Kranja, Vrhnike, Domžal, Kamnika. Najbolj so zastopane srednje strokovne šole, TSS, učiteljske, vajeniške šole in gimnazije.

Vozači izgubljajo na poti do šole in nazaj mnogo dragocenega časa. Njihovo udeleževanje v društvenih in političnih organizacijah je nemogoče. Časa, da bi se seznanili z dogajanjem v družbi, ni. Važno je, da že mladega človeka seznanimo s

problemi družbe, da bo mogel kasneje pomagati pri njihovem reševanju. Zato se sprva v življenju težko znajde, ker na vprašanja, ki se obravnavajo na sestankih in debatnih večerih, gleda neobjektivno. Ne bi se rad poglobljal v dolžnosti staršev, ki se trudijo, da otrokom omogočijo šolanje, pri tem pa pozabijo na njihovo vzgojo in druge probleme.

Tudi šola, ki bi lahko s določenimi institucijami vplivala na reševanje problema, to zanemarljivo. Mogoče je prvi korak narediti srednja šola za kemijo, ki je določila posebno sobo za vozače. Toda, ali bo to zadostovalo?

MASTEN

POL URE PO PREDSTAVI

Beograjski gledališki krokiji

Nadaljevanje iz prejšnje številke

Režija Predraga Bajčetića je res bolehalo za tipičnimi začetniškimi simptomi: odsotnost posluha za celovitost in novost predstave, izrazita nagnjenost k spektakularnosti, ki pa jo že pripisujem obči beograjski gledališki mentaliteti, preostro poantirvanje pasamežnih epizod, premalo smisla za smiselno se razvijajoči kontinuum itn. Zaustaviti pa se velja ob igralških stvaritvah Steva Zigona in Marije Crnobori — tako močnih gledaliških osebnosti — pa med seboj tako popularnih — in to je že prvi znak, da je celovitost predstave morala splovati po vodi in da je nekje morala svoj teaterski mik iskati v bazarnosti in vnanjih efektih, ki naj bi izpolnile osnovna nasprotja.

Tam, kjer je Stevo Zigon gradil svojega Grandiera iz ostro zarisane moderne psihologije zavestnih in podzavestnih reakcij, mu je očitno zmanjkovalo intelektualne brechtovske logike, da bi smiselno ujel celoto. Tam pa, kjer je vulgarizirane freudovske principe pustil v nemar in se izpovedoval skozi kontekstno doživljanje rahlo ciničnega in hkrati rahlo platoničnega odnosa do sveta, se mu je uspelo priklopiti do izredno plastične, izredno moderne ter celo zaključene igralske podobe. Njegov Grandier je bil v prvem planu cinični intelektualec sodobnega časa, ki mu je življenje razpeto med prižnico, kabinetom zakristije in ljubezensko posteljo. To je intelektualizem izrazito notranje vrste, ki išče povsod — tako v zatišju askeze kot v erotičnih blodnjah — globlji razloga za vse početje, ki se nikdar slepo in nekontrolirano ne prepusti niti religioznim niti senzualnim nagonom. Njegova igra, vsa v skladu s tem povobitnim odnosom, grajena na izpovedi, ki pozna precej široko osnovo za presojo — od zanosnega pridiganja svojih spoznanj do zamolčane intimnosti (pa povsod enako resnično). To je kontrolirana igra besede in kretnje, ki se ves čas zaveda svoje prave mere, pa nikjer grajene na vnanjih učinkih. Modernizem igralskega izraza — karakterno determiniran in promicljivo intelektualno analiziran. Z eno besedo: moderna poezija, zajeta v prostor in v njem polno, trodimenzionalno reinkarnirana.

Tu in tam je kontekstno kvaliteto prebijal — kakor rečeno — psihologizem, ki je konvencionalen, freudovski, neresničen. Njegova dovolj originalna podoba moderne intelektualca — raspleta med objektivno družbeno moranje iz zasebnosti volje — je bila kljub temu nad vse verjetna.

Podoba s hudičem obsedene nune, ki jo je dala M. Crnobori, pa ravno nasprotno. Na moč konvencionalen in v patetični banalnosti neresničen videz historične rekonstrukcije, ki na nobenem (niti na še tako neznatnem, epizodnem) mestu ne zraste v resnico. Patos vnanjega pretiravanja, krčevitosti in histerije — bi naj bi hkrati atributi, ki bi označili ta nerazrešljivi igralski kaos.

Zanimivo, da je bila osnovnemu režijskemu konceptu bližja spektakularnost Crnoborijeve kot Zigonov modernizem. Zanimivo, da nista mogla celotne predstave dvigniti v svet angažirane resničnosti niti Stevo Zigon niti imeniten scenograf Vladislav Lalicki. Za režijo naj bi veljal slej ko prej atributi, kot sem jih skiciral ob vlogi M. Crnobori.

Enkratno doživetje je bila scena, ki je bila poleg likovnih dovršenosti znamenovana še z izrazitimi modernimi gledališkimi odlikami. Pompozna katedrala, zbita iz zarjavelih kant za asfalt, je učinkovala poslastno in delala igralca povsem neznanega. Simbolična je očitna, zaslužena ujetost človeka v svet nečedne, nepremakljive dogme, ki nazadnje povzroči tudi njegovo tragični propad. Premični panoji — tudi iz starega rjavega železa — ki so v dveh sekundah zamenjali in prilagajali si-

tuacijo, posamezni učinkoviti likovni rekviziti (ogromen Kristus na križu, vislice z obešenecem itn.) so mojstrsko dopolnjevali osnovni katedralski prostor in mentalni milje Whitingovega teksta.

Narediti iz tega zaključke bi bilo najbrž težko: najprej bi bilo treba zapisati kritično besedo o neenotnosti predstave, nato pa precizirano analizo Zigonovega igralskega prispevka. Gotovo je, da je beograjska nagnjenost k spektaklu, k teatru vnanje fenomenalnosti na dlani. Vprašanje pa je, koliko ni pri vsem tem Zigonov poskus (in uspeh) samo ključ vpijočega v puščavi.

Shakespearska raznolikost in radoživost

— Specifična značilnost mentalitete beograjskega gledališkega občinstva, ki brez abonmajev iz sezone v sezono — in celo ob predstavah istega dela — polni dvorane, je zahteva po popularnih komikih, ki jih pozna še s televizije, radia in filma (Milan Ajvaz, Mija Aleksić) na eni strani, in priznanih gledaliških prvakov in primadon na drugi strani (Marija Crnobori, Ljubiša Jovanović). Zahteva po zvezdnikih je imanentna komunikativnosti in življenjskosti gledališkega ustvarjanja.

— Torej primerjava med Dunjo Mije Aleksića v komediji JUGODRP in Dunjo Kempea v Shakespearovi »svetovni praznovdobi Sna kresne noči ne bi bila nevdružna. Tako kot že s samim nastopom, še preden spregovori, doživlja danes Mija Aleksić aplavze na odprti sceni, tako je svoj čas spravljal v delirij navdušenja elizabetinsko občinstvo akrobat in sijajni komik Kempe.

— Če je glavna značilnost JUGODRPA izbrano stremiljenje po vzvišenosti gledališkega izraza in da je tole gledališče kljub vsem poskusom vendarle — kakor je zapisal Eli Finci v *Politiki* — »šola

visoke paletike», je na drugi strani dovolj specifično za vrsto malih odrov (*Atelje 212*, *Savremeno pozorišče*, *Mala scena Narodnega pozorišta idr.*) tipanje v smeri nekake novega, sodobnega dramskega izraza, ki bi ga težko opredelili z atributom elitno ekskluzivne modernosti, ampak prej z atributom aktualne, izredno komunikativne neposrednosti.

— Izvrsten primer za tako prizadevanje je predstava tragikomične jarse Velimira Lukića *Dugi život kralja Osvalda na Mali sceni Narodnega pozorišta*, ki se igra ob polni (!) dvorani že tretjo sezono. Vzrok za tako popularnost je iskati tako v genialnem tekstu (pogumna in živa satira na sodobno oblastništvo, ampak ne na oblastništvo nasploh!) kot v ustrezni igralski in režijski interpretaciji teh konkretnih in zares naših satiričnih point.

— Rezultat predstave je vsekakor kvalitetno svež in nezadržno učinkovit dosežek v sodobnem gledališkem prizadevanju, ki ves čas frapira po eni strani z izredno idejno vsebinsko hrabrostjo, po vizualno odsrski plati pa s skorajda brezhibno gledališko dovršenostjo.

— Če tem stremiljenjem dodamo še potti, ki jih ubira *Atelje 212* z odkrivanjem avangardnih del iz svetovne dramske ustvarjalnosti (*Albee*, *Virginija Woolf*, *Pinter*, *Hišnik*, *Jarry*, *Kralj Ubu*) in tendence *Savremenog pozorišta*, ki odpira vrata predvsem domačim novitetam (*Krleža*, *U logoru*, *Obradović*, *Filip na konju*) z enakimi stremiljenji JUGODRPA (*Čosić*, *Od-kriće*, *Andrić*, *Prokleta avlija*) — lahko upravičeno ugotovimo vsestransko razgibano aktualnost in odprtost beograjskih odrov. Ta aktualnost in široka potrošnja pa se ne omejuje samo na področje gledališke ustvarjalnosti. K polnim gledališkim dvoranam prištevamo še izredno popularne izdaje sodobnih domačih avtorjev (*Knjiga Zivojina Pavlovića Krivudava* reka je bila na primer v dobrem tednu skoraj povsem razgrabljena, prav tako tudi pesniška zbirka *Raše Popova*

itn.), odmev in efekt knjižnih revij in časopisov (*Vidici*!), aktualnejše in bolj kritično obravnavanje naše stvarnosti v dnevnem časopisu — lahko mirne duše ugotovimo, da se s široko komunikativnostjo ta kultura zelo malo ali nič ne vulgarizira ali celo profanira.

— Prepovedane filme (!), popularne TV oddaje (*Državljan Polkorini*) in popularnost zelo ostre aktualne satire (*Vlada Bulatović-Vib*) primerjajmo s pomanjkanjem podobnih aktivnosti na Slovenskem in soglasno lahko ugotovimo družbeno inertnost odgovarjajočih kulturniških prizadevanj v naših institucijah te vrste.

D. Jovanović
A. Inkret

Albin Kramberger: Zena iz parka

GLOSA

SENTIMENTALNO PISMO IZ NOVE GORICE

pro domo sua, seveda

Sedimo v prepolini in zakajeni gostilni, ki ji sicer kdo ve zakaj pravijo kavarna. Naša miza je skoraj v sredini, takorekoč v središču, in brez dvoma je to tudi edino pravilno, saj teh pet ljudi, ki je posedlo okoli nje, to tudi zasluži. To so sami prekaljeni in zaslužni (pa tudi edini) člani gledališča, občinska kulturniška smetana, bi človek dejal, iz dna srca predana nesebični skrbi za mentalno higieno svojih občinov. Ta odgovornost in skrb jih neprenehoma preganja. Tudi zdaj energično in brez-kompromisno razvozljavajo usodni voz svojega poslanstva, če prav sklepam po zariplih obrazih in temperamentnih kretnjah. Slišim jih namreč bolj slabo. Malo zato, ker po stari navadi govore kar drug čez drugega, malo zato, ker sem preveč odmaknjen od mize. (Bog-nedaj, da bi kdo pomislil, da sem se namenoma odmaknil.) Miza je majhna in za šestega pač ni več prostora. Sicer pa se k ljubemu temu pošteno trudim, da bi sodeloval, pa mi hrupo, ki je planil iz televizijskega sprejemnika in v hipu preplaval ves prostor, to prepreči. Glej, glej, pa še konkurent na področju mentalne rekreacije, ki je izključno naša skrb, sem zdaj že resnično užaljen, ko na ekranu zagledam obraz patra frančiškana, ki v blagodnečiji italijanščini (o, kako lep jezik!) zamaknjeno igra svojo vlogo. Ozrem se po ljudeh. Vsaj petdeset parov solzinih oči, strmečih tja v ekran, jasno dokazuje, kako huda je konkurencia.

Iz misli me vzdrami stavek, ki mi skozi hrup priletijo v uho: »Povem vam, tovariši, igrati moramo iz ljudstva za ljudstvo. Zato naj bo naša naslednja premiera Miklova Zala...« »Hm,« pomislil, »lepo, ni kaj reči, samo kako?« Saj vendar vemo, da imamo, odkar so honorarni sodelavci-igranci odpovedali sodelovanje, ker jim ni bilo samo za honorar, ampak so hoteli biti tudi igralci, tesno povezani z gledališčem in njegovimi problemi in ambicijami, pa jih je direktorjev ukrep enostavno diskvalificiral ter jim dal na znanje, da so za teater odveč, da imamo (naj ponovim) eno samo nastavljenega igralca. (Druga je zaradi žaljivih in netovariških odnosov v gledališču dala odpoved...) »...Tovariši, nič ne skrbite! Imamo gasilce, imamo gimnazijce...«

Saj res, imamo gasilce, imamo gimnazijce, ne, teh pa nimamo! Gimnazijci so novembra kot člani zbora sodelovali pri uprizoritvi Hofmanove drame. Uprava jim je za predstavo obljui-

bila po 400 dinarjev. Po treh mesecih niso dobili še niti dinarja... Zadnji dijaški abnoma je bil prazen. Verjetno so ti nehvaležni povedali ostalim. Kdo bi si mislil. Današnja mladina res gleda samo še na denar...

Da, da, denar, pomislil in v hipu pozabim na vse okoli sebe. Ta večni alfa in omega vseh problemov. Zdaj je, zdaj pa ga spet ni: če ga daš za nogomet ga ni za gledališče. (Obratno se tako ne zgodi nikoli). Sicer pa, roko na srce, zakaj naj bi gledališče z zavistjo gledalo na nogomet, saj ima tudi nogomet igralce...! In tako brez denarja tudi gledališče ni. Teh pet (pardon, z mano vred šest) gledališčnikov je do slej povsem redno dobivalo svojo plačo. Naj torej nihče ne trdi, da občina ne skrbi za gledališče. Občina pozna vrednost in poslanstvo gledališča, občina si gledališče želi in zato plačuje šest ljudi: dva scenška delavca, administratorko, režiserja, direktorja in eno igralko...! To niso mali izdatki. »Zato, da se razumemo: nobenih novih igralcev. Šest vas je, vi ste gledališče, zupamo vam in pričakujemo, da boste kaj pokazali...«

Ponosen se vzravnam. Tako je. Nikogar ne bomo razočarali. Če zdaj lahko vsakomur pokažemo, kako se razvijamo: imamo novo mizo in nove stole v garderobi in čudovito, kompletno novo opremo v direktorjevi pisarni... No ja, imamo še reflektorje iz časov Franca Jožefa in stikalno ploščo na odru, da moraš vsakokrat, ko se ji približaš, prej napraviti oporoko. Ampak končno, zavese so črne in črna barva je povsod primerna, reflektorji svetijo in to je pri njih glavno, do stikalne plošče pa ima dostop samo električar in tega že dobiš drugega... In kr je glavno, tega tako nihče ne vidi in zato ni važno. Važno je to, kar se vidi, kar lahko vsakomur pokažemo: »Poglejte, to je naše gledališče!«

...Vse to imamo, tovariši, toda, tovariši, tisto največ vredno, tovariši, nosimo v svojih srcih, to je, naša umetniška morala in naš humanizem...«

Gledam v tla in čutim, kako mi zarijo ušesa. »Poslušaj te besede, bednik,« si očitam, »le poslušaj jih in se vprašaj, kjer je bil tvoji humanizem takrat, ko so ti med inventuro vdrli v sobo in ti jo preiskali. Takrat si, nesrečnik, bil malenkostni naredil svetovni problem, ubogi administratorji si tulili, da razumeš, da inventura mora biti, ampak da zahtevaš manj policijske metode. Popolnoma jasno je, da tajnica ni več mogla prenašati tvojega neuma-

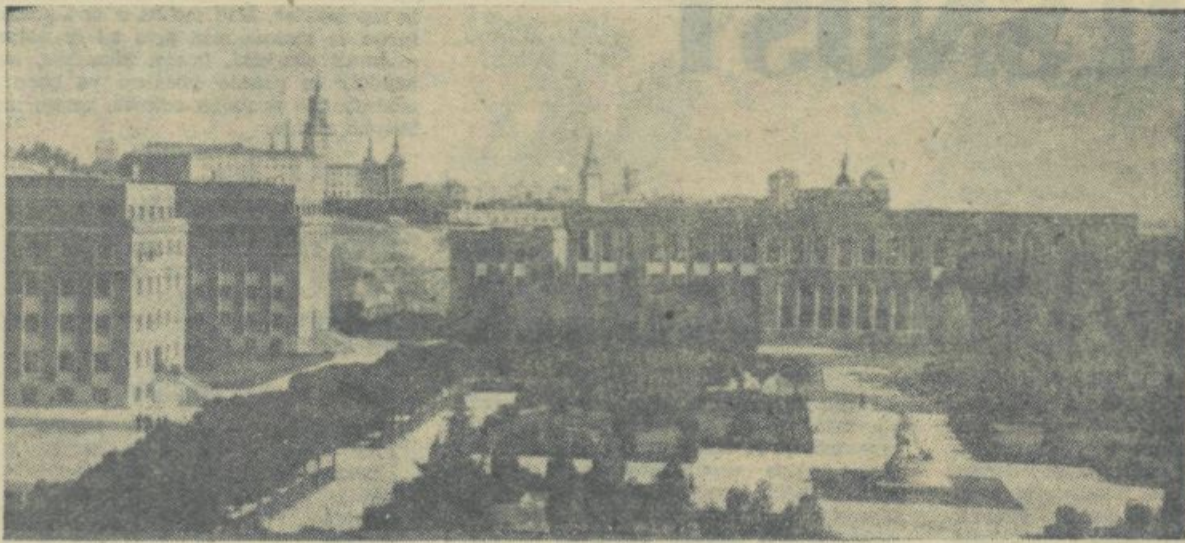
nega odnosa in je zato zahtevala, da pobereš svoje stvari in izgineš iz pisarne...!«

...Ker torej vse to imamo, tovariši, je pred nami jasno začrtana pot. Miklova Zala naj bo naš svetli cilj. Vendar bi vas opozoril, tovariši, da bi pred Miklovo Zalo ki bo (jasno) umetniški višek naše sezone, bilo potrebno dati ljudstvu še nekaj lahkega, veselega, da si spet pridobimo ljubezen občinstva in zaupanje naših forumov, kar smo, tovariši, tako lahkomiselno zapravili z našo zadnjo predstavo, tovariši, predstavo zloglasne, hkrati moderne Hofmanove drame, ki je, natočimo si čiste gasilce vina, tovariši, bila brezdružna, da ne rečem ideološko zgrešena, kakor nas je pravočasno, takoj po predstavi in po konstruktivnem posvetovanju, opozoril tov. predsednik umetniškega sveta, za kar mu še enkrat hvala. Vsi vemo, tovariši, da smo takrat bili zapeljani in da nas je režiser v tak koncept iger prisilil, da smo se takorekoč žrtvovali v korist našega gledališča. Zato pa zdaj, ko si lahko pogledamo iz oči v oči...«

Dvom pa, ki me je že prej začel žreti, je nenadoma dobil strahotno jasno obliko: »Nesrečnik, kaj sploh počenjaš tu, ko veš, zgaga, da delaš samo slabo in nisi nikomur potreben. Počnem in neopazno se izmuznem od mize. Za mano pa v premorih, ko pater frančiškan lovi sapo:

...zato predlagam, tovariši, da te ponesečene predstave ne igramo več, oziroma tovariši, čimbolj poredko. Da pa bo ljudstvo in občina lažje pozabila ta naš neuspeh, tovariši, predlagam, da takoj uprizorimo Zakonski vrtiljak. To nam bo vrnilo izgubljeno zaupanje, tovariši, da homo potem uspešno združili naše gasilске in gimnazijske sile, tovariši, in dali ljudstvu to, kar potrebuje, Miklovo Zalo...«

Zalosten in razočaran se vračam po poti, po kateri sem prišel pred šestimi meseci. Mimo ozke, enonadstropne hiše, v kateri sem pod firmo Mestno gledališče pustil vse svoje upe, potem se s pogledom poslovlom od sosedu, ki nosi neuničljiv napis TRATTORIA, potem od mogočne sive stavbe, na kateri je ostalo napisano samo še... DU... Korak mi žalostno odmeva od velikih vežnih vrat, nad katerimi vabi naslov OSTERIA, in že sem pustil za sabo zadnje hiše. Obrnem se. Velike, kravo-rdeče črke vpljejo s stene ene izmed hiš: »A NOI...!« Povesil sem glavo in pospešil korak. Od časa do časa me je dohitelo pijano kričanje iz gostilne. ...perche...perche...! A. GOSTJAN

Pogled
na
univerzo
v
Madridu

Študenti v Španiji in na Portugalskem

Mnogi menijo, da je univerza eden najpomembnejših centrov odpora proti Francovi diktaturi. Anketa, ki so jo izvedli leta 1955, je pokazala, da ima 74 odstotkov madridskih študentov Francovo vlado za nesposobno in nemoralno, in da jih 60 odstotkov sovraži falango.

Mnogo let je študentsko gibanje vegetiralo pod pritiskom diktatorja. Obvezno članstvo v uradni organizaciji SEU, ki jo je vlada proglasila za državni organizem, ki omogoča študentom vpliv v nacionalnem življenju, je pomenilo za španske študente zgolj plačevanje letne članarine 50 peset — in nič več.

Prvič so študenti vidneje manifestirali svoj odpor do diktature leta 1954. Tedaj je organizacija SEU priredila demonstracijo zaradi britanske okupacije Gibraltarja, ki pa so jih študenti spremenili v masovni protest zoper policijo in voditelje fašistične študentske organizacije.

V začetku leta 1956 je vlada z različnimi ukrepi skušala skrhati borbenost mlade inteligence. Organizirali so volitve za »razredne svetnike«, katere naj bi izvolili »po demokratični poti«. Toda na volitvah so falangisti doživeli poraz in fašisti so volitve razveljavili. Istočasno pa so objavili manifest, ki ga je podpisalo več tisoč študentov. Z njim so zahtevali ukinitve organizacije SEU in obnovo Nacionalnega kongresa svobodnih študentov. Veliko število študentov prava ni hotelo sprejeti falangistične partijske značke. V teh dneh je na madridski univerzi prišlo do hudih pretepev med falangisti in naprednimi študenti. Tajne skupine študentov v Madridu so se oblikovale v Demokrasko unijo študentov (UDE), ki je odslej delovala kot legalna študentska organizacija. V februarju in marcu leta 1957 so v Barceloni izbruhnili nemiri, ki naj bi jih po obtožbah vlade povzročili predvsem študenti. Veliko študentov so zaprli, približno 500 pa jih je moralo prekiniti študij.

Po letu 1957 preobrat v SEU

Napredni študenti so polagoma prevzemali vodstvene pozicije v organizaciji SEU. Zmago naprednih študentov na volitvah organizacije SEU oktobra 1957 so morali priznati na madridski univerzi. To je pričelo skrbeti fašistične oblasti, ki so začele »kinjati vse ustanove, kjer so se lahko študenti zbirali. V Madridu so zaprli univerzitetno restavracijo Guitart, »ker več kot 1000 študentov, zbranih v središču Madrida, predstavlja resno nevarnost za varnost države.«

Vlada je izdala tudi nov zakon o »akademski disciplini«, medtem ko so SEU reorganizirali. Toda vsi ti ukrepi niso mogli zadušiti naprednih sil Španije in preprečiti študentom, da bi nadaljevali z bojem. Poleti leta 1962 je 3.000 študentov v Madridu in Barceloni demonstriralo in zahtevalo, naj izboljšajo študijski režim ter socialno-ekonomski položaj študentov. Izrazili so solidarnost z več kot 80.000 rudarji in delavci, ki so stavkali za boljše življenjske pogoje in dvig mezd.

Zlasti je zanimiva borba študentov proti favoriziranju univerze Navarra, ki jo kontrolira organizacija katoliških duhovnikov OPUS DEI. Navarra dobi namreč večje dotacije in študenti zahtevajo, da jo izenačijo z državnimi univerzami.

»Študentska nepokornost!«

Tudi Salazarjeva diktatura na Portugalskem neprijetno občuti študentsko gibanje. Dogodki zadnjih dveh let so pokazali, da študenti zahtevajo spoštovanje pra-

vic, zmanjšanje vpliva klera in izboljšanje ekonomskega in političnega položaja študentov kakor tudi spoštovanje avtonomije univerz.

Maja leta 1962 je vlada prepovedala študentske festivalne igre »Akademsko, jutro«. Zaradi tega so študenti demonstrirali v Lisboni in drugih mestih. Vmešala se je policija, študentom pa so se pridru-

žili delavci in meščani. Policija je uporabila solzilne bombe. Študenti so se zbarikadirali na univerzi in izdali resolucijo, v kateri so zahtevali spoštovanje študentskih pravic. Približno 100 študentov je takrat začelo gladovno stavko, 500 pa se jih je odločilo, da bodo bojkotirali, dokler ne bodo izpolnili njihovih zahtev. Med temi demonstracijami so ujeli približno 1.300 študentov in več profesorjev lisbonske univerze. Sledile so nadaljnje študentske akcije, med njimi tudi »pohod molka«. Zaradi »manifestacij študentske neposlušnosti« je vlada razpustila vodstvo Unije študentov.

Lansko poletje so prisilili študente, da so odnehali in niso proslavili mednarodnega dneva študentov, ker so se balli, da bi ke veliki zbor lahko spremenil v odkrit revolt.

Cprav gibanje portugalskih študentov še daleč ni tako pomembno kot gibanje njihovih španskih kolegov, postaja vendar čedalje očitneje, da podpirajo prizadevanja, ki žele zrušiti režim.

(Izveček iz članka Miloja Popovića: Študenti na političkoj sceni)

DISERTACIJA O FAŠIZMU OGRŌŽA ŠPANIJO

Zveza katalonskih študentov je po najnovejših nasiljih Francovega režima in aretacijah svojih članov sporočila; Angel Sanches Gijón, študent filozofije na univerzi v Valenciji, je bil oktobra lanskega leta aretiran na povratku iz Perugie v Italiji. Na tamkajšnji univerzi je Gijón pripravil svojo doktorsko disertacijo o intervencijah Italije v letih 1936—1939. Španskega študenta so obdolžili, da je ogrožal državno varnost!!

Predavanja o osnovah katalonske gramatike, ki so se pred kratkim začela v Valenciji, je vlada prepovedala. Prav tako je prepovedala izdajanje številnih publikacij, ki izhajajo na univerzi v Valenciji. Zlasti velja prepoved za »Diáleg«, glasilo študentov pravne fakultete in za »Concert 5«, neodvisno revijo valenških študentov. Obe publikaciji sta izhajali v glavnem v katalonskem jeziku in sta bili študentska opozicija državnemu univerzitetnemu sindikatu (SEU).

V Francovi Španiji nas taki in podobni dogodki ne presenečajo več. Vprašamo se le, kako dolgo bo teror še trajal.

J. R.

Ne izgovarjajmo se na nezanimanje

Kljub temu, da so bili lani v novembru ustanovljeni po posameznih fakultetah klubi OZN, pa njihovo delo v večini primerov ni bilo zadovoljivo, oziroma če bi ga lahko sploh imenovali delo. Ob tem pa bi se lahko vprašali: ali je temu krivo nezanimanje študentov? Ne, prav gotovo ne! Vsaj predavanje profesorja za ruščino na slavistični Franca Jakopina pod naslovom O Moskvi in življenju sovjetskih študentov, katerega je organiziralo Združenje slavistov v okviru svobodne katedre pretekli četrtek, je dalo drugačno podobo. Dober obisk in zanimanje, ki se je izražalo z dobro zastavljenimi vprašanji, je dalo slutiti, da bi prav klubi OZN lahko zaživele in uspešno delali, če bi bil njihov koncept dela boljše zasnovan.

Ker je bila večina poslušalcev s filozofske fakultete, se je predavatelj predvsem opredelil na ustrezno področje sovjetskih študentov. Tako imajo npr. v Sovjetski zvezi filozofsko fakulteto drugače organizirano kot pri nas, saj tam vzgajajo učitelje in strokovnjake za srednje šole v tako imenovanih pedagoških inštitutih. Večina, ko konča desetletko oziroma enajstletko, se mora za eno do dve leti zaposliti (v to zaposlitev sodijo vse vrste fizičnega dela od pometanja pa do dela v tovarni) in šele potem lahko nadaljuje študij. Vendar na univerzo ne sprejmejo vseh. Tako npr. razpišejo na katedri za ruski jezik 100 mest za prvi letnik, od tega pripada le dvajset mest študentom brez delovne prakse, ostalih osemdeset pa razdele na kandidate za delovno prakso in demobilizirane oficirje. Čeprav ima npr. učenec odlične uspehe, s tem še ni rečeno, da ga bodo tudi sprejeli na univerzo.

Brez vmesne zaposlitve pa se lahko sovjetski dijaki vpišejo na matematično lingvistični ali na matematično gimnazijo, ki vsako leto bise matematično gimnazijo, ki vsako leto zbere iz vse Moskve 200 najboljših učencev, katerim potem predavajo najboljši strokovnjaki matematike. Tako se ti učenci že zelo zgodaj seznanijo z reševanjem najtežjih matematičnih problemov.

Tudi odnosi med predavatelji in študenti na fakulteti so zelo dobri in, lahko bi rekli, pristrčni. Študentje lahko prisostvujejo sestankom predavateljev, kjer se tudi kritično izražajo o posameznih vprašanih študija. Študij na univerzi traja pet let s specializacijo po tretjem letniku. Imajo tudi tretjo stopnjo, na katero gredo najboljši študenti (lani na vsej katedri za ruski jezik dvajset).

In kako je s stipendijami? Te so za vse študente enake (30 rublev — 21.000 din), na tretji stopnji stipendijo dvignejo na 50, 60 ali celo 70 rublev, tako da je približno izenačena z začetno profesorsko plačo. Čeprav se nam morda zdijo ti zneski visoki (vsaj za naše razmere), moramo poudariti, da je hrana v študentskih menzah draga, saj mora študent odšteti za kosilo približno 50 kopejk (400 din).

V Moskvi je tudi mnogo tujih študentov. Največ je (kljub vedno slabšim odnosom) Kitajcev, ki so, vsaj tako pravijo, najmarljivejši. Veliko je tudi Francozov, pa tudi študentov iz ZDA je vedno več.

In ob koncu, da strnem misli: kljub temu, da je bilo predavanje O Moskvi... ponekod lahko in mogoče prav zaradi tega še bolj privlačno, nas je dodobra seznanilo s problemi sovjetskih študentov, z njihovim načinom življenja, z organizacijo njihovega univerzitetnega študija... prav to pa je bil tudi namen organizatorja in verjetno tudi predavatelja samega. Mislim, da bi taka in podobna predavanja z nič manjšim uspehom lahko pripravili tudi klubi OZN. To pa naj bi bila le ena od mnogih oblik njihovega dela.

M. Matě

Prva številka Youth life

Prejšnji teden je izšla prva številka Youth Life, mesečnika CK ZMJ, ki je namenjen tujini. Ta list je sinteza dosedanjega istoimenskega mladinskega lista in študentskega lista Jugoslav Student News. Največ prostora je prva številka posvetila zaključkom skupnega plenuma CK ZMJ in CO ZSJ in rezultatom šeste konference ZSJ.

Gradnja študentskega mesta

O okolici Sofije so pričeli z gradnjo novega študentskega mesta. Radio Sofija je poročal, da bo v njem živelo 30.000 študentov.

Za mir

V začetku tega meseca je bil v Rimu sestanek Mednarodne zveze socialistične mladine (MSSO). Na tem sestanku so med drugim sprejeli dokument, v katerem MSSO izraža prepričanje, da je »v današnjih pogojih mogoče priti do konstruktivnih rešitev vprašanj, nastalih z oborožitveno tekmo«. O koeksistenci pa pravi, »da je boljše koeksistirati, kakor ne obstojati, vendar da to ni dovolj. Mi hočemo mir«.

Solidarnost španskim narodom

Italijanska mladina je izrazila solidarnost z borbo španskega naroda za svobodo in proti frankistični diktaturi. To solidarnost so poudarili tudi v sporočilu, ki ga je objavila italijanska konfederacija dela. V njem prav tako obsojajo dežele, ki pomagajo Francovemu režimu.

Argentinske delegate aretirali

Argentinska policija je prijala pet delegatov argentinske mladine, ki so se udeležili druge konference mladine Latinske Amerike v Santiagu. Prijeli so jih 17. marca na čilsko-argentinski meji, ko so se delegati vračali v Argentino. Med aretiranci je tudi eden od voditeljev levega krila Socialistične partije.

Utrip pod zemljo

Varšavski list Dokola swiata je 27. marca objavil pod naslovom Utrip pod zemljo reportažo Jeržija Vidola, specialnega poročevalca iz Skopja. Dopolnilnik je med drugim objavil razgovor s skupino hrvaških reševalcev, ki se je določil čas šolala v Franciji.

INDEKS IN... TRENER- STVO

Trenerja košarkaric Slovana in republiškega kapetana za žensko košarko Jožeta Vertlja smo srečali na medrepubliškem dvoboju BiH : Slovenija, kjer so njegove izbranke slavile visoko zmago.

Po tekmi je bil »Cene«, sicer absolvent kemije, dobre volje in pripravljen za razgovor.

Na vprašanje, kako je zadovoljen z igro, je odgovoril: »Dekleta so igrala dobro; razlika bi bila lahko še večja, toda gledalcem se je predstavilo vseh 12 igralok.

● Med športniki si poznan. Kdaj si se začel ukvarjati s športom in pri katerem društvu? »Najprej sem igral nogomet, kasneje pa sem se pridružil košarkarjem Svobode z Viča. Na žalost sem moral zaradi poškodbe kolena prenehati z aktivnim igranjem košarke in tako...«

...in tako si postal športni funkcionar.

● Zaupaj nam, katere funkcije si doslej že opravljal. »Se kot igralec sem bil košarkarski sodnik, doslej pa sem treniral košarkarje Trnovega, moštvo Svobode, lansko leto pa sem prevzel trening ženske članske vrste Slovana.«

● Znano je, da trenerjev primanjkuje, posebno tistih, ki so pripravljeni delati z dekleti. Zakaj si se odločil za treniranje ženskega moštva? Jožetu odgovor ni delal težav: »Treniram jih zato, ker se v njihovi družbi odlično počutim.«

● Tvoj največji uspeh kot trener? »Lansko leto sem treniral dve moštvi, ljubljansko Svobodo, ki je dosegla prvo mesto in se vrnila v republiško ligo, istočasno pa so članice Slovana osvojile naslov prvaka Slovenije.

5. in 12. aprila igrajo dve kvalifikacijski tekmi z Mladostjo iz Zagreba za vstop v zvezno ligo; to je med najboljša ženska moštva naše države.

● Tvoja predvidevanja za kvalifikacije? »Zmagali bomo!«

● Slovan je lani dosegel dva velika uspeha, prvo mesto članov in članic. Kaj je povzročilo tak uspeh? »Dobro delo vseh, zlasti pa še predsednika Adija Vlachyja.«

● Praviš, da si pred leti igral nogomet. Kakšno je tvoje mnenje o Mladenovičevi napovedi o uvrstitvi Olimpije v spomladanskem delu prvenstva? »Nerealna.«

Za konec še naše standardno vprašanje: »Te udejstvovanje kot funkcionarja in trenerja ovira pri študiju?« »Malo že, želim pa, da bi čimprej diplomiral, po možnosti do naslednje pomladi.«

Se stisk roke in Cene je odhite! k svojim varovankam.

J. R.

NERESNOST PRI KOŠARKARJIH

V IV. kolu medfakultetnega prvenstva v košarki bi se morali po razporedu srečati moški ekipi strojne in filozofske fakultete. Ker se pet minut po napovedanem začetku ekipa filozofske fakultete ni pojavila na igrišču (prišli so samo 3 igralci), sta sodnika zaključila tekmo z rezultatom 20:0 v korist strojnikov.

Neresnost igralcev filozofske fakultete zasluži vso grajo, saj bi lahko, ne glede na morebitno opravičeno odsotnost nekaterih, prišlo igrati vsaj 5 igralcev.

V ostalih srečanjih so bili doseženi več ali manj pričakovani rezultati. Majhno presenečenje je visoka zmaga močno oslabljene ekipe ekonomistov nad igralci VSTK. Večina igralcev ekonomistov je z Olympijo na gostovanju v Franciji in zato zmaga dobrih igralcev VSTK ne bi bila veliko presenečenje. Medicinci so z zmago v tem kolu opozorili ostale, da se nameravajo potegovati za najvišja mesta. Poleg ekonomske fakultete in FNT so edini, ki niso izgubili še nobene točke.

Po IV. kolu sta se že izoblikovala vrh in rep lestvice. Med moštvi v zlati sredini imajo za plasma med prve tri še največ možnosti strojniki. Igralci filozofske, biotehniške in pravne fakultete pa bodo v medsebojnih dvobojih odločili, katero moštvo bo zadnje.

Rezultati IV. kola:

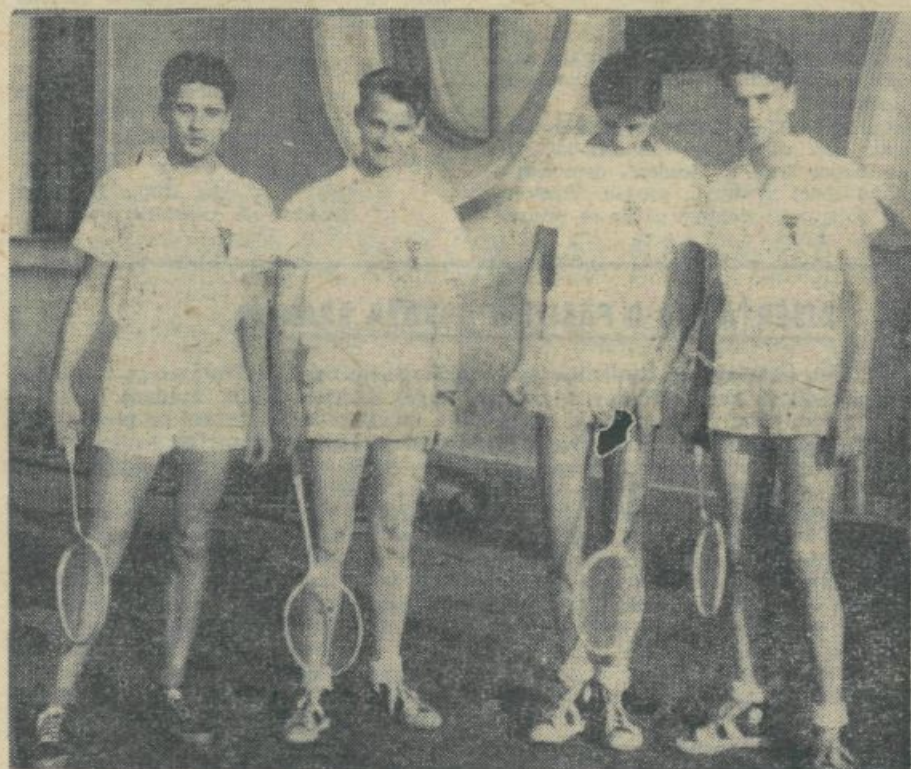
Ekonomska : VSTK 71:54 (28:21)
Elektro : Biotehnična 45:24 (25:13)
FNT : FAGG 66:59 (28:21)
Medicina : Pravo 67:49 (37:13)
Strojna : Filozofska 20:0
Zaostala tekma: FNT : VSTK 111:88 (55:35)

Lestvica po nepopolnem IV. kolu

Ekonomska	4	0	0	301:210	8
FNT	4	0	0	277:238	8
Medicina	3	0	0	155:118	6
FAGG	3	2	1	175:128	4
Strojna	4	2	2	176:153	4
Elektro	4	2	2	173:191	4
VSTK	3	1	2	260:239	2
Filozofska	4	0	4	142:202	0
Biotehnična	3	0	3	92:155	0
Pravo	4	0	4	186:307	0

J. R.

Težave Akademskega badmintonskega kluba Olimpije

V Ljubljani že sedmo leto, to je od jeseni 1. 1957 dalje, uspešno deluje akademski badminton klub Olimpija, ki je brez konkurence v državi in tudi vsa leta svojega obstoja slovenski kakor tudi državni prvak. Večina članstva tega kluba so študenti ljubljanskih fakultet. Ti so tudi najkvalitetnejši tekmovalci in nastopajo za prvo moštvo Olimpije ne le na tekmovalnih doma, temveč tudi na dvobojih v tujini.

Prvo moštvo Olimpije sestavljajo: Tomaž Pavšič, študent kemije, Danče Pohar, študent gradbene fakultete, Janez Pohar, asistent na filozofski fakulteti, odd. za geologijo in Jani Drinovec, letošnji maturant (na sliki od leve proti desni).

Za žensko vrsto igrajo: Meta Bögel, študentka kemije, Marica Amf, študentka filozofske fakultete, odd. za germanistiko in Vida Pohar, strokovni sodelavec na filozofski fakulteti (na sliki od leve proti desni).

Tekmovalci imajo v svoji sezoni bogat program nastopov, saj igrajo za naslov ekipnega prvaka Slovenije (mešana ekipa: 4 moški in 2 ženski), za pokal SRS (4-članska moška ekipa), za republiško prvenstvo posameznikov in dvojic, na odprtih prvenstvih posameznih klubov (teh je v Sloveniji osem), na tradicionalnem mednarodnem turnirju 1. maja v izvedbi ABK Olimpije v Ljubljani ter še na dvobojih z avstrijskimi moštvi.

Svoj največji uspeh doslej so igralci Olimpije dosegli v srečanjih s sosednjimi avstrijskimi klubi. S prvoligaškim moštvom Weicokom so zmagali tako v Grazu kakor tudi doma z najtesnejšim možnim rezultatom 6:5, premagali pa so tudi drugo najboljšo avstrijsko moštvo prve lige Puch iz Gradca.

Kot pravi »duhovni vodja« in obenem tekmovalac Janez Pohar, bi Olimpija lahko uspešno tekmovala v drugi avstrij-

ski badminton ligi in se tu potegovala za najvišja mesta.

Vendar je badminton bolj individualna zvrst športa in telovadnica šole Angelce Ocepokve v Veselovi ulici, ki je igralcem sicer na razpolago vse dni v tednu, nudi možnost igranja žal le na enem igrišču in tako lahko tudi najboljši tekmovalci trenirajo največkrat le trikrat tedensko po uro ali dve. Seveda je to nekoliko premalo, res pa je tudi, da zahteva današnji sistem študija veliko časa in bi se več treninga morebiti tudi poznalo pri študijskih uspehih tekmovalcev in tekmovalk, ki so vredni posnemanja.

Trenerja igralci ABK Olimpije nimajo in edini način za dvig kvalitete njihove igre so česti dvoboji s tujimi, to je avstrijskimi moštvi, saj v Sloveniji nimajo prave konkurence. Za taka tekmovalca so potrebna tudi finančna sredstva in pri Olimpiji je prav to vprašanje zelo pomembno. Tekmovalci sami krijejo največkrat večino stroškov in si tudi opremo kupujejo v glavnem sami.

Badminton je pri nas uvrščen šele v četrto kvaliteto skupino športnih disciplin pri Zvezi za telesno kulturo Slovenije oziroma Športni zvezi Slovenije, ki ga ne smatrat za kvaliteten šport, ter mu zato tudi ne nudita nikakršnih finančnih sredstev. Tudi mestni svet je odklonil vsako podporo, ki jo vodstvo kluba potrebuje za organiziranje vsakoletnega mednarodnega prvomajskega turnirja. Edina finančna sredstva dobi klub od matičnega kluba Olimpije, le-ta pa so vse premajhna, da bi mogli z njimi kriti tudi najnujnejše izdatke. Kljub temu pa vodstvo in tudi tekmovalci niso izgubili volje do treningov in nastopov ter se članstvo v klubu iz leta v leto veča. Danes igra pri Olimpiji 87 igralcev in igralok, kar je vsekakor preveliko število za normalno treniranje, pa tudi za finančno zmogljivost kluba.

Res je, da badminton pri nas ni razširjen in popularen šport. Toda če se ni, pa še bo. Zato nam lahko služijo primeri iz tujine, kjer mu posvečajo vzhodne in zahodne države čedalje večji pomen. Prav bi bilo, da bi se odgovorni forumi že v bližnji prihodnosti zanj resneje zanimali in storili kaj za to našo, če že ne najmlajšo, pa vsaj eno od najmlajših športnih panog.

Tomaž Zajc

MORDA ŠE NE VESTE, DA...

...so pomembnejši svetovni smučarski strokovnjaki sestavili rang lestvice posameznih smučarskih disciplin za letošnjo zimsko sezono, ki se je pravkar končala.

Za najboljšega smučarja-skakalca v sezoni 1963/64 so proglasili 24-letnega »orla iz Lahti« Veikka Kankkonena. Finou sledita dva Norvežana: Engan in Brandtzaeg. Četrtri je Sved Sjöberg, peti Čeh Matouš, veliko odkritje letošnje zime. Sledita mu vzhodna Nemca Neuendorf in vse do letos najboljši skakalec na svetu Recknagel. Na osmem mestu je sovjetski skakalec Ivanikov, deveti je še eno letošnje odkritje Poljak Przybyla, deseti Šved Elima, enajsti vzhodni Nemec Bockeloh in dvanajsti študentski svetovni prvak Avstrijec Preiml.

To ni uradna rang lestvica FIS-a, vendar le-ta verjetno ne bo bistveno drugačna.

...so v Združeni arabski republiki in Sudanu začasno prepovedali gostovanja in nastope tujih nogometnih moštev. Vzrok za to se kaže v tem, da so mnoga moštva iz Evrope prišla v zimskih mesecih sem bolj na izlet, kot pa igrati pravi nogomet.

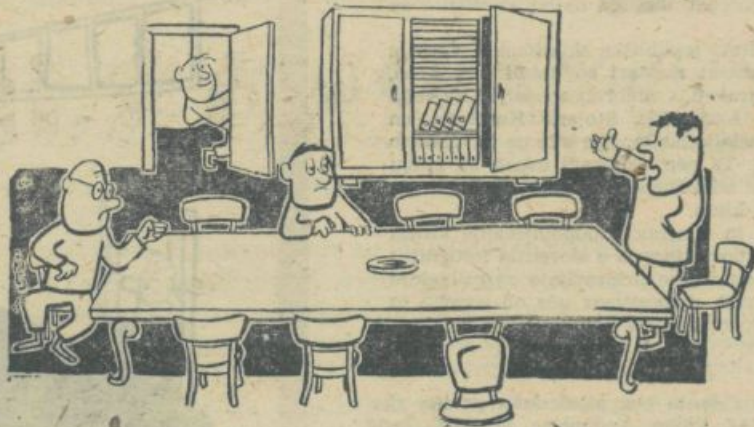
Tudi Jugoslovani se lahko spohvalimo, da smo sokrivci te prepovedi. Ob zadnjem gostovanju naših nogometašev, oziroma moštva beograjske Crvene zvezde, so naši nogometaši igrali tako slabo, da so jih premagali kvalitetno mnogo slabši domači nogometaši, gledalci pa so videli vse prej kot tisto, zaradi česar so prišli na stadion in kar se imenuje nogomet.

NEKDAJ...

IN SEDAJ...

— Tovariši, za poslanca vaše volilne enote predlagam tega tovariša. On bo za vas storil vse, kar bo v njegovih močeh...

— On že ne. Revček še na seji ne more zdržati!

TI IN TVOJ AVTO

V zadnjem času nam nekateri zamerijo, da ne pišemo tega, česar so že ostali časopisi polni in nad čemer imajo veselje v drugih listih. S tem sestavkom bomo skušali nadoknaditi zamujeno in se tako uvrstiti med družbeno res upoštevane čimtelje.

Nekaj malega bomo napisali o avtomobilih, ki nam mladim povzročajo take skrbi.

Avtomobilov imamo več vrst, kar je prav čudno. Nekateri komaj zmorejo več kot 80 kilometrov na uro, drugi so spet neverjetno hitrejši. Pri nas imamo vozila obeh

vrst, čeprav bi lahko ob razcvetelih spomladanskih cestah drugo vrsto brez težav pogrešali. Vozila boljše vrste imamo gotovo zato, da izdajo že na zunaj družbeni ugled tistih, ki se vozijo v njih. Žalostno pa je to, da morajo k temu ugledu pomagati tudi Mercedesi, Citroeni in drugi.

Sicer pa delamo pri nas majhna vozila, za malega človeka. Pri nas je sploh preveč malih ljudi, saj avtomobilov za njih ni nikdar dovolj.

Prihodnjic:

PRICETEK SERIJE
20 let pozneje

PREDOLIMPIJSKI BILTEN

31. maja — Zakasneli zeleni Jurij odvarja bleščečo areno za skubljenje brucovske golobje jate. Človek bi pomislil, da se narod spet nekam seli. V plodnejše doline: glava pri glavi. Glava množice in množica glav. Dih idealistov je kot vroča para. Bele srajce. Cakajo. Pod srajcami jih razjeda notranje življenje. Vedo, kaj naš narod od njih pričakuje: hidrocentrale, zašite rane, učitelje, ceste, gasilske domove, vrtičke, stolčke. Trenutki so polni ginjenosti. V zraku plava veliki Nekaj. Godba, sledi govor, s srcem! — Popoldne se nebo zamači.

1.—15. junija — Predolimpijski komite sproži predlog o uvedbi nove športne discipline: padavitis, ki izloči vse preostale... Golobe zebe. Drgetajo. Tudi veliki duhovi se boje. V hramu modrosti pulijo perje. Neopazno, blago. Pogoji za nadaljnji let so zemeljski. Delno pretežki, včasih žalostni. Nekateri golobi cepetajo na mestu kot kulturni dom na

vasi. Dietna hrana in tablete za posmrtno življenje. Drugi bolj vzhodnoslovenski tipi, ki so impregnirani z melanholijo, zaman iščejo v vinu resnico, ker je leto ponarejeno. Pijani verujejo v kemijo.

V finale se priplazijo molčeči, bledolični, tihi, garaški grulci, ki jih pri Figovcu sploh ne vidiš. To so ustvarjalci...

15.—30. junija — Golobom raste novo perje. Z elektrono ležejo spat, zbudijo se ob risbah krapinskega človeka, gradijo hišice na papirju, integrirajo, se mučijo ob kazenskem, medicinci imajo šivalne tečaje za odrasle. Šivajo kožo k obleki in včasih kožo h koži ter odkrivajo tišino v krikih. Veterinarji cepijo lopove in živino. Rezultate zapisujejo. Mrzlično ribarijo v reki znanje. Rise, tu luskavo prekletsavo, pa ne prijemljejo. Človek bi skočil v vodo.

30. junij in kasneje — Golobje pečenke prejemajo starši ali daljni sorodniki. Tudi štipenditorji. Kam z njimi? V mestu

so pečeni golobi sprejeti z grožnjo po rotaciji navzgor, na vasi z indijanskim krikom. Kaj bi golobi brez pšenice na vaških poljih? Zapuščene vasi oživljajo. Sociologom sivijo lasje. Nastajajo naselja z ljudskimi univerzami. Zdravo, sočno življenje nemudoma prične.

Preživeli golobi si izbirajo kletke po ceni 3000—7000 din za štiri stene, stol in desko. Veselo grulijo, če imajo tekočo vodo in če ne odpada omet.

Konec olimpiade se mokro podčrta v malem Slonu, kjer teče voda po 700 di: narjev, kar je dokaz, da so preživeli dokazali, da imajo za življenje kožo velikega slona.

Cene pečenim golobom padajo. Zakon ponudbe, pravi ekonom. Negativni naboj, dahne elektrik. Nepravilna krivulja, cvili fizik. Sojeni filozof, skomigne nesejo ni filozof. Plačilo za rop staršev, pribije pravnik. Zašil sem jim kožo s suknjam, se muza medicinec. cik

BESEDA NI KONJ

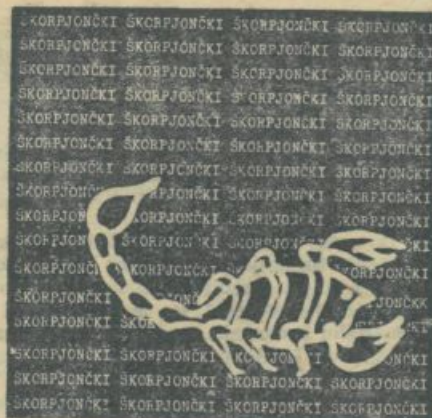
— Veš, s tvojim člankom in obšodbo večerov pri Bojanu Adamiču, ki si ju objavil v Tribuni, se povsem strinjam!

— Aii res? Zakaj pa potem sploh še hodiš tja?

-?!

APRILSKA

Današnji ljudje že nimajo več dosti smisla za humor. Prvoaprilskih šal ne poznajo več. Dovolj jim je, da prvega aprila pogledajo v kuverto s prejemki. Izjeme samo potrjujejo pravilo.

APRILSKE SALE V CASOPISIH

Nekdaj so za prvi april objavljali razne potegavščine. Nekaj dni kasneje so najvežem vse pojasnili. Zdaj pa so se ljudje že med letom naveličali po listih preiskovati, katere novice so potegavščina in katere ne.

CUDO

Pravijo, da njega dni nismo imeli toliko visoko izobraženih ekonomistov. Gospodarstvo so vodili kar navadni trgovci, zato tudi nismo nikamor prišli. Pa še v kapitalističnem sistemu smo bili.

Danes pa je videti, da imamo takih modrih glav preveč. Kljub planiranemu gospodarstvu nas suka po nemirnem morju življenja tako, da je že marsikomu tesno pri srcu.

ZERJETA

P... .. ki
ljudi: vo l pr je

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

ENA JE VEČJA KOT NOBENA

Skozi čarobna očala statistike krasno vidimo. Letos imamo vsega za toliko in toliko procentov več, kot smo imeli lani. Krasno in še res je povrh! Tega, da se lani ob istem času nismo pretegnili pri delu, ne pove nihče.

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

NOVA MATEMATIKA

Zadnje čase opažamo na televiziji, da pri vseh mogočih napakah in poverbah preračunavamo izgubo v dinarjih v nova stanovanja. Zelo domiselno in posebno tistim, ki jih tarejo stanovanjski problemi, gre taka matematika in tak kriminal še bolj do srca. Pri tem žal pozabljamo na to, da nam še vseh tistih stanovanj, ki bi jih morali zgraditi kar tako, ne uspe dokončati v določenih rokih.

IZ CIKOVE ENCIKLOPEDIJE

Zvestoba

Zvestobo so odkrili angeli, ko so se naveličali grešiti. Zvestoba je sestavljena iz dveh delov, in sicer: zvest in oba. To pomeni, da vsaka sodobna žena pričakuje, da ji bosta zvesta oba: mož in ljubimec. Don Juan je bil prepričan, da je zvesta žena samo tista, ki je zvesta svojemu možu in njemu. Poznamo še pasjo zvestobo — nekateri psi ližejo svoje gospodarje pse življenje, ker jih zamenjujejo s kostjo. Pes pogine od zvestobe na gospodarjevem grobu. Rejec čistokrvnih psov pa bo poginil samo, če jih ne bo mogel prodati po pasji ceni. Zvestobo bi morali dati v muzei in jo zaščititi, ker je tako redka kot beli sloni.

Uspehi fotokluba

Prve dni januarja so pri zvezi SOLT ustanovili kot novo sekcijo foto klub, ki je v kratkem času dosegel vidne uspehe. Klub, ki šteje 22 članov, združuje najboljše fotoamaterje vseh ljubljanskih študentskih foto klubov in je nastal, ker so ugotovili, da so posamezni klubi delali v precej slabih pogojih in je centralizacija najboljša rešitev za uspešno delo.

Do sedaj so člani razstavljali svoja dela na razstavi republiške skupščine v Velenju in prejeli bronasto medaljo, na mednarodni študentski razstavi so dobili tudi bron, na medklubski razstavi v Mostarju pa so bili nagrajeni s srebrno medaljo. Največji uspeh je klub dosegel, ko je pred dnevi prejela fotografija Stojana Kerblerja na mednarodni študentski razstavi v Singapuru zlato medaljo; skupno je bilo na to razstavo sprejetih od štirih ljubljanskih avtorjev kar 14 del. Ta nepričakovani uspeh bo klubu prav gotovo vzpodbuda za nadaljnje delo, saj ga je tako povsem iznenada postavil na prvo mesto med jugoslovanskimi študentskimi foto klubi.

Vodstvo kluba pa skrbi tudi za izobraževanje in nenehno izpopolnjevanje svojih članov. Tako se je 10 članov udeležilo prejšnji teden posvetovanja o slovenski fotografiji v Velenju, redno pa prireajo debatne večere, na katerih se pripravljajo za prihodnje razstave, ocenjujejo dela in se ob predvajanju barvnih diapozitivov uče ob uspehih in neuspehih posnetkih. Foto klub bo v prihodnjih dneh pričel s fotografskim tečajem, ker je vedno več novih študentov, ki se zanimajo zanj.

Razen razprave o vlogi intelektualca, ki je bila v sredo zvečer na ekonomski fakulteti, je bila istočasno v Študentskem naselju razprava tribune Cas in svet pod naslovom »Mlada zakonca, splav in moralna odgovornost«. Obe razpravi sta bili dobro obiskani, pokazalo pa se je, da je bila tema preširoka in da bodo morali organizatorji v prihodnje izbrati za razpravo ožje področje tem, da bodo lahko posamezne probleme temeljiteje obdelali. Naš posnetek je z razprave v Naselju.

TEDEN STROJNIKOV

V čast Tedna strojnikov bo v začetku aprila v Sarajevu tretje tradicionalno srečanje predstavnikov vseh strojnih fakultet v Jugoslaviji. Ker sta dosedanji, ki sta jih organizirala Beograd in Ljubljana, zelo lepo uspeli, se strojniki že dalj časa skrbno pripravljajo posebno na športnem področju, ker hočejo potrditi svoje lanske uspehe. Aktivisti Zveze študentov bodo v strokovnem delu razpravljali o problemih strokovnega izobraževanja in problematiki dela ZŠ, v kulturnem delu bodo prikazali napredek na tem področju, največ zanimanja pa bo vsekakor za športni del, ko se bodo predstavniki vseh fakultet pomerili med sabo v vseh najpopularnejših športnih panogah. Za udeležence je predviden tudi ogled sarajevske strojne fakultete in mesta ter krajši izlet v okolico mesta.

Praksa v tujini

»Na inozemsko prakso naj gredo le najboljši študentje,« je na nedavnem sestanku sklenila komisija za rang listo na medicinski fakulteti. Za razliko od prejšnjih let, ko je komisija dodelala celo pogoje, ki jih seveda ne bi smela, je tokrat zavzela zelo strog, toda edino pravi kriterij in prvič sestavila rang listo na osnovi točkovanja za študijske uspehe, izvenšolsko delo in udeležbo v brigadah. Ker je komisija črtala vse kandidate, ki nima jo v povprečju študijske ocene vsaj do bro, je tako kljub mnogo prevelikemu številu prijav ostalo le neznatno število kandidatov, ki sicer izpolnjujejo pogoje, pa se prakse letos zaradi izrednega navala ne bodo mogli udeležiti.

Večer renesance

SKUD Akademik bo organiziral 7. aprila v menzi Študentskega naselja prireditve pod naslovom Večer renesance. Na

stopila bosta oba akademska pevska zbor PAZ Vinko Vodopivec in APZ Tone Tomšič in dva baletna pesalca iz srednje baletne šole. Spremljala ju bo harfistka Stefica Zužek, ki bo izvedla tudi dve solo točki. Kaže, da bodo nastopili tudi študentje iz igralske akademije, ki naj bi recitirali nekaj Shakespearovih pesmi in izvedli dramatiziran odlomek iz Boecaccia. Ker je bilo zamišljeno, da bi večer potekal v komornem vzdušju, so nameravali najeti kavarno SN, vendar je upravni odbor pred kratkim sklenil, da je po obnovitvi ne bo več posojal za prireditve. Čeprav menijo, da bo zaradi tega nekoliko trpela kvaliteta izvedbe, so se morali zadovoljiti z menzo in so zaradi tega spremenili tudi program.

sr

Sprejeta predračun in pravilnik

Univerzitetni odbor ZŠ je pretekli teden sklical plenum, ki so mu razen vseh članov predsedstva prisostvovali tudi predstavniki vseh organizacij in društev, ki delajo v okviru UO.

Ker je moralo predsedstvo zaradi tež-

ke finančne situacije v svojem predlogu nekatere dotacije v primerjavi z lanskim letom celo znižati, je bilo pričakovati v prvi točki, ko so sprejemali predračun, precej živahno in burno diskusijo. Proti pričakovanju pa smo slišali le nekaj pripomb na višino zneska, ki je namenjen nagradam. Le predstavniki planincev, zveze SOLT in Akademika so menili, da jim je predlagana dotacija premajhna. Po poteku razprave smo imeli vtis, da je bila z ozirom na odobrene višine in potrebe ostalih opravičena le zahteva planinskega društva, medtem ko mislimo, da bi moral Akademik, ki je že prešel študentski okvir, le najti vire dotacij tudi drugod. Ker v sedanjih skromnih možnostih ni bilo mogoče nikjer ničesar odvzeti in nikjer ničesar dodati, je bil predračun v celoti soglasno sprejet s tem, da bo o eventualnih dodatnih dotacijah sklepal nov plenum, ki bi naj upošteval prioriteto listo, ki postavlja na prvi dve mestu planinsko društvo in fakultetne odbore, za katere pa se prav tako priporo-

ča, da se v finančnem oziru navežejo predvsem na svoje dekanate.

V drugi točki so razpravljali o predlogu pravilnika o finančno-materialnem poslovanju in predlogu pravilnika univerzitetnega odbora. Oba predloga, ki sta bila udeležencem že predhodno dostavljena, sta bila z nekaj dodatnimi popravki v celoti sprejeta. Pravilnika vsebinsko ne pomenita ničesar bistveno novega in sta pretežno formulirana, tako da je bila razprava te točke zelo kratka in so o njej pomanjkljivo razpravljali.

Plenum je za kandidata CK ZM Slovenije predlagal Toneta Zimška in Franca Pivca in imenoval delegate, ki se bodo udeležili republiške skupščine ZMS. Soglasno so sprejeli predlog udeležencev, da so ustanovi izdajateljski svet lista Tribune, ki bo štel 13 članov.

S. RUTAR

Plenum univerzitetnih profesorjev

Pretekli teden je bil v Sarajevu plenum zveze združenih univerzitetnih profesorjev in znanstvenih delavcev Jugoslavije, na katerem so največ govorili o mestu in vlogi zveze pri uvajanju učnih in sindikalnih problemov. Ugotovili so, da postaja reforma po fakultetah vedno večji problem, za katerega so se ponekod bolj, drugod pa manj pričeli zanimati tudi profesorji. Nasprotno temu pa znanstveno delo skoraj povsod še ni doseglo ravni, ki bi jo pričakovali. Bilo sloni le na posameznih profesorjih in zelo redkih študentih, medtem ko o kakšnem kolektivnem znanstvenem delu sploh ni mogoče govoriti. Velika ovira pri tem je tudi pomanjkanje finančnih sredstev, saj republiški sklad za znanstveno delo nikakor ni mogel zadovoljiti vseh potreb. Menijo, da je velika ovira pri delu zveze tudi neurejen statut. Kot kaže, bo zveza še vedno primorana delati v okviru sindikata prosvetnih delavcev, ker zaenkrat ni drugih možnosti. Na področju mednarodne aktivnosti pa so napravili velik korak, saj so vzpostavili stike z mnogimi državami in sodelovali na mednarodnem seminarju Univerza danes, ki je bil v Dubrovniku.

sr

Skupščina Počitniške zveze

V soboto in nedeljo je bila v Zagrebu na Sijemenu skupščina Počitniške zveze Jugoslavije, katere so se med osmimi slovenskimi delegati udeležili tudi trije študenti, iz celotne Jugoslavije pa jih je bilo približno 20. V razpravi so med drugim govorili o specifičnosti dela med študenti in o vlogi univerzitetnih odborov v organizaciji.

student

BEOGRAD — Kot prejšnja leta so beograjski medicinci tudi letos organizirali od 23. do 30. marca teden medicincev. Ker so želeli, da bi bil ta teden pravi odraz njihove aktivnosti na znanstvenem, kulturnem, političnem, zabavnem in športnem področju, so organizirali vrsto prireditev, na katerih so študenti brali svoja najuspešnejša dela, poslušali priznane novinarje na ustnih časopisih in predavanjih, tekmovali v petju, raznih športnih panogah in izbrali najboljšo pesem ter najboljše prozno delo. Ob koncu so organizirali izlet v Novi Sad.

Študentski list

ZAGREB — Ob obletnici smrti narodnega heroja Moše Pijade so pred študentskim domom, ki nosi njegovo ime, odkrili spomenik. Odkritju so poleg večjega števila študentov in prebivalcev Zagreba prisostvovali tudi znani družbeni in politični delavci Zagreba in SR Hrvatske.

СТУДЕНТСКИ ЗБОР

SKOPJE — Direkcija za obnovo in izgradnjo Skopja organizira večmesečni seizmološki seminar. Ugotovili so, da je to nujno potrebno, ker se bodo v pomladanski in letni sezoni pričela velika gradbena dela in je potrebno za dokončno izdelavo novega urbanističnega načrta temeljito raziskati teren skopske

kotline in posebej mest, ki so predvidena za gradnjo novega Skopja. Seminarju, katerega program je dopoljen z različnimi zanimivimi razpravami in predavanji, prisostvuje poleg inženirjev in tehnikov tudi okoli 60 študentov - absolventov fakultete za arhitekturo in gradbeništvo v Skopju.

naši dani

SARAJEVO — Študenti sarajevske univerze v zadnjem času največ razpravljajo o uvajanju ekonomskih cen v študentske domove in menze. Da bodo dotacije domovom in menzam čim bolj enakomerno in objektivno razdelili, so že ustanovili po vseh fakultetah posebne komisije, ki bodo izvedle že pripravljene ankete in priredile razne javne razprave, pozneje pa na osnovi vseh teh zbranih podatkov skušale najti ključ delitve dotacij, ki bo sprejemljiv za vse zainteresirane študente.

INDEX

NOVI SAD — Rektorat novosadske univerze je izdelal predlog načrta sedemletnega perspektivnega razvoja univerze v Novem Sadu. O načrtu sedaj razpravljajo fakultetni sveti in fakultetne uprave. Ker je delo dokončnega oblikovanja sedemletnega načrta zelo obširno, doslej še nobena fakulteta ni izdelala predloga o nadaljnjem razvoju svoje fakultete. Pričakujejo, da bodo fakultete proučile predlog rektora in izdelale svoje predloge do konca aprila, dokončen načrt sedemletnega razvoja vse univerze pa naj bi sprejeli prve dni maja.